

Prva nagrada Natječaja *Mali Marulić*, 2022.

Lucija Klarić

ELIDINO GALAKTIČKO PUTOVANJE

LIKOVÍ:

KLIMGLAVAČKO

ELIDA

DOBRA KUMA

ARTUR

LENA

STARI UČITELJ

DIVKINJA KLEMENTINA

KNJIŠKI MOLJAC

VILA

HRČAK

POGLAVLJE PRVO

1. IZUMLUTO (s tihim "i")

KLIMGLAVAČKO (s tihim "l"):

Da? Ne?

* * *

Da... ili... ne?

* * *

Da - - - ILI! - - - Ne? (Znam da nije lako...)

Da, ne, ne, da?

Ne? Zbilja? NE?

Ma, neeeee... Pa DAAAA!

DA, DA, DAAAA!

Da-da-da, da-da-da...

DA!

Dođite malo bliže, dođite. Da-da, ne morate se bojati. Dođite.

Pokazuje jedan pa drugi profil. Na trenutak uhvati svoje lice da bismo ga bolje promotrili i onda ga pusti pa kaže i pokaže:

Evo, vidite! Moja se glava uvijek klima u smjeru... DA!

Voliš kuhane prokulice? Da! Voliš pospremati za sobom? Da! I tanjur poslije jela? Da! Pereš zube prije spavanja! Ujutro? Pft, da! Jaknu stavljaš na vješalicu? Da! Prljave tenisice ostavljaš ispred vrata? Da!

...sprema se nešto drugačije...

Uvijek skupiš kakicu iza peseka u parku? Da!

...a zatim, grand finale... Napeto je... Čekamo da kaže...

Želiš li ići na avanturu? DAAAAA!

Eto, točno tako. Točno tako sam klimao Elidi.

Ovo je Elida.

Spot na Elidu. Elida entuzijastično maše publici.

KLIMGLAVAČKO:

Hvala Elida. Zvat ćemo te kad budemo spremni. *Gasi se svjetlo.*

Prvo, moramo malo u rikverc. Ne možemo krenuti od kraja.

...ode u rikverc. Doslovno.

Ipak želite čuti cijelu priču, je l' da? Ne? Da?

MA DA! Naravno!

Dobro, znači, za to prvo moramo zasukati rukave jer... Hajde, zasučite rukave, imamo posla. Jeste? Da? Dobro.

Znači... Da možemo čuti cijelu priču prvo se moramo malo vratiti u vrijeme. Tamo gdje je sve počelo za našu Elidu. Ipak ste došli gledati predstavu o Elidi, zar ne? Ne? Pa da, jeste!

Eh sada, da bismo se vratili u vrijeme, moramo malo prevrtiti sat. Imate zasukane rukave? Da? Hoćete mi pomoći? Da? DA!

Odlično. Idemo sada tik-tak-tik-tak, ali u ovom smjeru... Cijeli krug!

...pokazuje publici da se okreće u smjeru suprotnom od kazaljke na satu.

Spremni? Da? I... Idemo skupa!

TIK-TAK-TIK-TAK-TIK-TAK-TIK... Iiii! STOP! Zamrznite se! Čekajte, moram provjeriti jesmo li stigli u pravi trenutak.

...pogleda prema smjeru Elide, ona mu panično signalizira da još nije spremna za svjetla, još uvijek su joj usta puna pjene od paste za zube. Svjetla se gase.

Ups! Malo smo uranili. Zapravo, malo smo zakasnili. Ili? Uvijek me zbunjuje ovo putovanje kroz vrijeme priče. No, dobro! Siguran sam da trebamo još jedan krug. Može? Da! Još jednom svi zajedno...

TIK-TAK-TIK-TAK-TIK-TAK-TIK-TIK-TIIII! Stop!

Jesmo svi dobro? Nikome se ne vrti u glavi od putovanja kroz vrijeme? Ne, da? Da?

Odlično. Vrijeme je da se ugodno smjestite jer stigli smo na...

IZUMLUTO! S tihim "i". Što znači da se zapravo i ne izgovara. Pa, još jednom...

Dobrodošli na (I)ZUMLUTO!

Spot svjetla na Elidu, napokon. Elida je okružena plejadom alata, konstantno nešto vadi iz kutije s alatima, ali kao da ništa od toga ne pomaže. Prtlja po uređaju koji izgleda kao da spada pod "kućni asortiman", ali koji može biti bilo što – od perilice suđa, robota koji usisava prašinu ili kazetofona.

Nismo na Zemlji i Elida nije ljudsko biće tako da je i uređaj vanzemaljski.

Elida uzdahne. Evidentno nije najsretnija jer je uređaj nikako ne želi poslušati. Dapače, čak ispusti jedan tužni BIIIP koji ne ulijeva previše nade. Još jedan Elidin uzdah dok nastavlja (bezuspješno) šarafiti, kuckati, uvijati, spajati po uređaju...

Cijelo vrijeme prati ju Klimglavačkova naracija:

KLIMGLAVAČKO:

Možda je se sjećate od prije nekoliko sekundi, tu vam je mahnula?, ali za svaki slučaj ako se ne sjećate, podsjećam vas da je ovo... Elida.

U ovom momentu u priči, ona se još uvijek nalazi na svom planetu Izumlutu i nema pojma kakve je tek avanture očekuju. Baš kao i vi.

Možda ste nekad čuli za Izumluto, ali vjerojatnije je da niste jer riječ je o jednom doista malenom planetu koji se nalazi na samom rubu galaksije. Na tom sićušnom planetu žive ogromna...

...počne se smijati sam sebi...

Ogromna bića na sićušnom planetu, kako bi to bilo smiješno, pa nitko ne bi imao mjesta! Vidite, ja se volim ovako šaliti, ja sam što bi se reklo... šaljivdžija. No, zapravo na malenom Izumlutu žive – da, naravno - isto tako mala bića koja donekle podsjećaju na stvorove koje ste možda nekad vidjeli u bajkama ili u filmovima. Ako se dobro sjećam, vi ih zovete patuljcima i gnomovima?

Da, baš poput patuljaka i gnomova, INTELČIĆE su krasili bublasti nosevi i kratke noge, ali za razliku od svojih dalekih rođaka patuljaka i gnomova, oni nisu bili raspjevani rudari niti bradati čuvari vrtova. Karakterom, Intelčići su bili poput cijele rase najboljih đaka u razredu koji rasturaju, ni više ni manje nego... matematiku! I baš kao pravi ljubitelji škole i domaće zadaće, nikada ti ne bi dozvolili da ju prepíšeš.

– "Trebaš to sam riješiti."

Što god bilo to, Intelčići su vjerovali da do rješenja trebaš stići sam – to je bio dio njihove prirode.

Da, znam... Vi si sad mislite kako su to super bića, svemu mogu doskočiti sami samcati! Postoji jedna uzrečica, možda ste čuli nekad nekog starijeg kako je izgovara: Daj gladnom čovjeku ribu, nahranio si ga za jedan dan. Daj mu ribički štap i nauči ga pecati, nahranio si ga za cijeli život.

...

...

Malo vam to čudno zvuči? Dobro, idemo probati ovako: Ako prepíšeš zadaću, možda ćeš dobiti plusić u imeniku, ali ako je riješiš sam i prođeš zadatke, dobit ćeš i peticu iz testa. Ili, kako to kažu naši prijatelji Intelčići: Daj intelčiću mašinu i iskoristit će ju najbolje što može, daj mu kutiju alata i napravit će ti najbolju mašinu na svijetu.

I upravo je to ono što su Intelčići NAJVIŠE VOLJELI raditi – smišljati, izrađivati, kreirati... (i)izumljivati! - to je bila njihova omiljena aktivnost. Intelčići su toliko izumljivali da su cijeli planet odlučili nazvati tako! A izumljivali su zbilja po cijele dane: uvijek bi nešto radili, popravljali, usavršavali... Jer svaka je mašina mogla biti još bolja i bolja i bolja mašina i mogla bi još više i više i više toga raditi... i bolje i bolje i bolje...

Pa tako, ako se ikad nađete u društvu Intelčića i on ili ona vam kaže:

- "Trebaš to sam riješiti."

Nemojte se odmah ljutiti. Oni vam to doista govore u najboljoj mogućoj namjeri.

Elida se i dalje muči sa onim nepoznatim uređajem. Čim jedna vratašca ili čavlič pričvrsti, drugi već ispada. Elidin izraz lica je sve zabrinutiji.

Neko vrijeme gleda u uređaj. Zatvori oči, nešto mumlja za sebe i onda proškilji na jedno oko. Ali ništa se posebno nije dogodilo. Dapače, uređaj proizvede još jedan tužni BIP.

Klimglavačko ju gleda s puno razumijevanja:

Znate li vi što znači genijalac? Poznate li nekog genijalca na Zemlji?

Da?

Zamislite sad da živite na planetu gdje su ama baš svi pravi mali genijalci!

Fora, je l' da?

Intelčići su bili baš to – cijela jedna vrsta genijalaca gnomova koji su kao čarolijom znali baratati svim mehaničkim i matematičkim! Brojevi bi im se samo vrtili pred očima, bez da bi ih ikad zabolila glava od toliko mozganja. Nije bilo Intelčića koji nije bio rođeni znanstvenik.

Sad si vi sigurno mislite... Intelčići su jednostavno morali ići uokolo po galaksiji i svima se hvaliti kako su samo pametni. I gurali su se u prvoj klupi, i učitelju mahali s dva prsta pred nosom...

Ali, nisu.

Intelčići nisu nikad gubili vrijeme na nešto tako beskorisno kao hvalisanje. Dovoljno im je bilo što su bili pametni, što su imali od toga da to ama baš svi znaju?

Odjednom PUF! Klimglavačkovu priču prekine prasak iz Elidinog uređaja. Elidi je njen strojček "PUFnuo" u lice pa su joj obrazi cijeli čađavi. Nakon pufa uslijedio je i lagani dim...

KLIMGLAVAČKO:

Ah, da! Ovo je bio tipičan prizor na Izumlutu. Uvijek bi nečija obrva ili dlaka u nosu nadrapala tijekom izumljivanja. To je bila cijena izumljivanja. Dio šarma.

PUF ili PAF, za Intelčiče nije bilo nešto drugo nego upozorenje da bi možda trebalo pokušati riješiti *to* na drugačiji način. PAF – nova ideja, PUF – iskrica u glavi.

Ali...

Elida je potresena "PUF-om" više nego što bi jedan Intelčič trebao biti. Suspreže jedan šmrc i jednu suzicu u kutu desnog oka.

Elidi bi PUF ili PAF bili kao PUF u prsima ili PAF u trbuhu. Iza PUF ili PAF teško joj je bilo misliti na bilo što drugo osim da bi PUF-PAF – voljela nestati i zaboraviti na izumiteljski zadatak.

Elida gleda u mašinu poraženo. Kao da ju moli da se sama popravi. Nasloni se na nju, puhne samoj sebi u bradu i zamisli se...

Naime, Elida je bila jedan neobičan Intelčič. Dok su svi njeni prijatelji uživali izumljivati, Elida je uživala glazbljivati. I dok su njenim prijateljima kao od šale išli izumiteljski zadaci, Elida je u šali slagala rime da joj budu manje njene brige.

ELIDA: Izum – zum...

Postoji ta jedna igra, zove se rimgranje, koja je Elidi bila njen omiljeni izum. Uхватиš jednu riječ u mislima i na nju kreneš slagati druge riječi koje se rimuju sve dok više ne postoji *smišljena* rima. Onda postaje zabavno jer možeš *izmišljati* rime i raditi nove zvukove i riječi s kojima rima opet štima.

Na našim putovanjima uvijek ćemo igrati barem jedno rimgranje. Ovako:

- Zum – bum

ELIDA: - Šum – album

KLIMGLAVAČKO: - tulum – um

ELIDA: - drum – dum - rum -

KLIMGLAVAČKO: - agrum -

ELIDA...*zastane na dvije sekunde i onda...*: - grum? (*Klimglavačko kima... zašto ne?*) - grum, gram, dram, ram, pam, dam, madam, tadam!

KLIMGLAVAČKO: Tadam? Hm, tada-tadam ili želite i vi probati rimgrati se?

Klimglavačko poziva publiku na igru. Nadamo se, uspješno.

Huh, hah, tko bi rekao da je cijelo gledalište prepuno intelčiča za rimgranje. Bravo!

Ali, zapravo, Intelčičima s Izumluta s tihim "i", rimgranje je bila nejasna igra.

Kad god bi je Elida pokušala pokazati jednom od Intelčiča, rekli bi joj:

- "Ali te riječi nismo radili u Školtelu!"

ELIDA: Znam, to su moje zumljene riječi.

- "To su imena za tvoje nove (i)zumove?"

ELIDA: Pa, ne, to je samo igra riječima.

- "Aha, pa da, to je izumljavanje nove zgramatike?"

ELIDA: Da... Ne. Zapravo, zumljene riječi nisu zgramatične, one su samo rimastične. Nemaju smisla, sve je samo rima. Vidiš?

KLIMGLAVAČKO:

Ali drugi bi Intelčići samo klimali glavom – ne, jer nešto bez smisla je u zgramatici bilo besmisleno, a Intelčićima sve je moralo imati neki smisao.

Nije to morao biti ozbiljan, smrknuti smisao, mogao je to biti i smiješni smisao, samo nije smio biti besmislen. Baš kao što je svaki izumlutovski stroj, imao svoj zadatak i njemu smisljeni kraj.

Elida, možeš nam pokazati ovu izumlutovsku mašinu koju imaš?

Elida sramežljivo prinese publici bliže uređaj iz kojeg se i dalje puši. Raspuhuje dim rukom i fićuka kao da je sve u redu pred publikom.

Morat ćeš nam pomoći, mislim da mnogi ovdje nikada dosada nisu vidjeli jedan Intelčićev izum.

I Klimglavačko pogurne Elidu u prvi plan. Elida je evidentno sljedeće pročitala u nekom udžbeniku:

ELIDA: Um, dobro, da... Pa, ovako, ovo ovdje se zove Žarupaljač. I možete ga naći u svakoj kući na Izumlutu upaljenog kada je mrak. Žarupaljač jedan je od osnovnih i najstarijih izuma Intelčića i svaki mladi učenik Školtela treba znati: popraviti, rastaviti, sastaviti i iz nule izraditi jedan Žarupaljač.

Elida dopušta publici da promatraju Žarupaljač.

KLIMGLAVAČKO:

Vi svi volite ići u školu? Da! Pa da!

Na Izumluto nije bilo mjesta gdje su Intelčići voljeli više biti nego u Školtelu jer u Školtelu nije bilo toga što se nije moglo naučiti izumljiti. Svaki je Intelčić sanjao da jednom postane veliki Izumitelj -

ELIDA: - s tihim "i".

KLIMGLAVAČKO: - ali prvo je trebalo naučiti pojedine naprave raditi, brusiti, ispraviti i iz temelja izgraditi. Intelčići su imali po jednu napravu za svaku sitnicu na svijetu. Da, da... I jedan stroj koji bi zapisivao svaki broj sa sata matematike i jedan koji bi im brisao mliječne brkove za vrijeme užine.

Svijet je Intelčića bio podmazana mašina i sve se u njemu vrtilo i kuckalo precizno kao švicarski sat, u neprestanoj potrazi Intelčića kako da se kotačići vrte još brže i bolje danas nego jučer.

Otkucaj sata. Ulazi Dobra Kuma.

KLIMGLAVAČKO: Točno na vrijeme. Kao i uvijek.

DOBRA KUMA: Elida? ELIDA? Gdje si se sakrila?

Elida koja se družila s publikom vraća se na scenu.

ELIDA: Tu sam, Dobra Kumo.

DOBRA KUMA: Dobro, zašto je ovdje tako mračno... Pokvarit ćeš oči i kako ćeš onda navijati kotačiće na strojevima kad budeš starija? Hm?

Elida sakrije Žarupaljač iza leđa. Šapne publici da ju ne otkrije pred Kumom.

ELIDA: Um, ma to se samo tebi čini, Kumo... Ti si samo umorna, pa ti se sklapaju oči, i onda ti je malo mračno -

DOBRA KUMA: Intelčić koji je umoran ovako rano? Elida, ti baš imaš bujnu maštu.

Dobra Kuma zvjera uokolo pogledom, nešto traži...

DOBRA KUMA: Dobro, pa gdje je taj Žarupaljač? Trebala si završiti s njime prije točno... 13 minuta i 52 sekunde.

Elida šuti.

DOBRA KUMA: Elida?

ELIDA: Da?

DOBRA KUMA: Što to imaš iza leđa?

Elida okrene glavu poput sove.

ELIDA: Što? Gdje? Ja ništa ne vidim.

Dobra Kuma želi dohvatiti što Elida skriva iza leđa, ali Elida se izmiče. Vrte se u krug paralelno dok se Kumi ne zavrti u glavi i ne zaustavi Elidu -

DOBRA KUMA: Elida, još nisi napravila svoju školtelsku zadaću. Možeš mi objasniti što si radila zadnjih sat vremena i 34 minute i 13 sekundi... 14... 15...

ELIDA: Kumo, riješavala sam svoju zadaću cijelo vrijeme, stvarno! Ali nešto ne valja s ovim Žarupaljačem, kako god ga zavrnem ili odvrnem, pojavi se dim, a ne svjetlo.

DOBRA KUMA: To ne može biti. Zar nije ovo Žarupaljač iz Školtela? Daj da ja to vidim -

I Kuma preotme napravu iz Elidinih ruku. Elida probije jedan grašak znoja na čelu. Kuma počinje prtljati po stroju umjesto Elide.

DOBRA KUMA: Aha, da... Vidim... Da, da... Elida? Dodaj mi, molim te, *plirin* iz kutije. I *drint*, obavezno.

ELIDA: Kumo?

DOBRA KUMA: Hm?

ELIDA: *Drint* je ono s dva ili tri -

DOBRA KUMA: Elida... To si već dosad trebala naučiti u Školtelu. *Drint* ima tri zupca i štipaljku.

Elida dodaje sve potrebne alate Dobroj Kumi... doduše, skoro joj promaši ispruženi dlan, ali o tome nećemo sada. Način na koji Dobra Kuma barata alatima skoro pa je magičan, pravi je spektakl gledati Kumu kako radi na Žarupaljaču – frcaju iskrice, napravica veselo bip-bipa...

Onda... Svjetlo počinje rasti. Pulsira sve jače i jače...

KLIMGLAVAČKO: Klink-klank-klik...

Čujete li to?

Klink-klank-klik... Klink-klank-klik.

Ponovite za mnom-om – i stvorit će se pred tobom – om.

Klink-klank-klik... Klink-klank-klik.

U jednom trenutku čarolija doživi vrhunac i Žarupaljač rasvijetli cijelu pozornicu.

A pozornica je velika kuća čiji su zidovi i zakuci ispunjeni raznim napravama i strojevima koji klinkaju i klankaju, kotačićima koji se vrte, čekićima koji kuckaju – jedan uređaj reže savršeno tanke šnite kruha, drugi lovi prašinu prije nego što padne na pod, treći hvata kišu izvana i pretvara ju u topli čaj... Doista, moguće je zamisliti da za ama baš sve postoji neka napravica koja savršeno obavlja svaki mali, veliki i (bez)značajni zadatak.

Sve je jedna kompleksna slagalica, od tisuću malih djelića, navoja i zupčanika koji ritmino pokreću sve strojeve jednog Zumiteljskog doma.

KLIMGLAVAČKO:

Klink-klank-klik-klik-klik... klikala je svaka kuća na Izumlutu. Savršeno navijene sprave klinkklank-klikale bi i marljivo čistile, kuhale, skupljale, popravljale... i radile sve kućanske poslove koje je jedan Intelčić mogao zamisliti.

DOBRA KUMA: Eto. Gotovo. Znala sam da je nemoguće da su vam u Školteu dali nešto *nepopravljivo*...

...posljednju riječ izgovori s nekim posebnim gađenjem.

ELIDA: Da, naravno da Žarupaljač nije nepopravljiv...

DOBRA KUMA: Oh, ma ne brini, samo si trebala *bronkurati* ovaj dio, zamijeniti ova dva zupčanika, *sinlindati* ovo i *bartati* ono... i, hm, da, to je to. Sad ćeš ti to sve sama.

ELIDA: Da, sad ću... *uzdahne, potiho, za sebe.*

DOBRA KUMA: Ali prvo večera! Ne možeš raditi bez goriva za moždane vijugice. Inače ćeš doći Starom Učitelju na sat bez da si naučila raditi s Žarupaljačem, a to se možemo složiti da nije baš zumiteljski. Žarupaljač se jednostavno mora znati napraviti na 7. godini Školtele.

ELIDA: Da, naravno, što se mora mora se... *krene izlaziti.*

DOBRA KUMA: Elida?

ELIDA: Da?

DOBRA KUMA: Ne brini se. Ništa na ovom planetu nije nepopravljivo, sve se može popravljati dok nije ispravno.

Gase se svjetla na Elidu i Kumu. Ostajemo s Klimglavačkom:

KLIMGLAVAČKO:

Uvijek želeći da sve na njihovom planetu funkcionira još bolje i bolje, Intelčići su zumljali i zumljavali dok nešto zumtastično nisu izumili. Češće nego rjeđe, Elida se osjećala kao da Intelčići mogu popraviti svaku nepopravljivu stvar na Izumlutu... Svaki vijak mogao se bolje zavnuti, svaki kotačić na mogao se bolje naviti, svaka mašina mogla je bolje raditi... Elida je razmišljala kako se sve se na svijetu Intelčića moglo popraviti, poboljšati, sve osim nje.

2. MJEHURIĆI OD SAPUNICE

I dalje smo u kući Intelčića. Elida je ponovno sama. Ovog puta pere suđe.

ELIDA: Vuš-vuš-vuš / Tanjurići, žličice idu pod tuš / Vuš-vuš-vuš / Mjehurići lete, to pravi je gušt!
/ Vuš-vuš-vuš

KLIMGLAVAČKO: Hoćete pomoći prati suđe? Da, DA! Naravno da da!

I idemo: vuš-vuš-vuš...

Elida i Klimglavačko u pjesmicu uključuju publiku – mjehurići lete, to pravi je gušt! Vuš-vuš-vuš.

Mjehurić se rasprsne kad se pored Elide pojavi Artur. Klimglavačko se povuče iz situacije, a Elida brže-bolje otpuhne i zadnji mjehurić.

ARTUR: Što to radiš?

ELIDA: Hmm, paaa, ovaj... Perem suđe?

ARTUR: Bez stroja? Kumiiiiiceeee, Elida pere - - -

Elida se baci na njega i začepi mu usta.

ELIDA: Ne, Artur, molim te. Šššš!

ARTUR: Fuj, ruke su ti cijele mokre i sapunjavičaste. Kako ti to nije bljak? Stavi sve u Sapunjiromad k'o svaki normalan Intelčić.

KLIMGLAVAČKO... *presijeca scenu:*

Za početak, vjerojatno se pitate što je Sapunjiromad i tko je ovaj, khm-mhm, i zašto se Elida toliko boji da će Kumica saznati da je... bila dobra i oprala suđe? Vaša mama ili tata sretni su kad vi pomažete oko kuće, je l' da?

Da, pa da...

Ali kod Intelčića za sve što je postojala kućna sprava, na to nije smjela trošiti vrijeme jedna Intelčić glava. Umjesto toga trebalo je strukturirati, modelirati, projektirati, konstruirati, instrumentalizirati, i sve skupa implementirati i smontirati, i uvijek nešto veliko i važno -rirati umjesto nešto malo i sporedno kao tanjure polirati.

I da, Sapunjiromad... to je perilica za suđe. Imate i vi nešto slično, na Zemlji.

Scena se nastavlja...

ELIDA: Samo sam se igrala. Pogledaj – baš je zabavno – ideš ovako, vuš-vuš-vuš...

Elida pokušava uvesti Artura u pjesmicu i ples, ali nije zainteresiran... nimalo.

ARTUR: Kumica je rekla da imaš školtelsku zadaću za napraviti. I da trebaš početi za... 6 minuta i 68 sekundi. 67... 66...

ELIDA: Da – da, znam. Sad ću.

ARTUR... *podsmjehuje se:* Je l' istina?

ELIDA: Što?

ARTUR: Da nisi znala *urglirati* jedan obični Žarupaljač?

ELIDA: Ne, nije! Bila sam baš blizu, skoro je zasvijetlio kad je Dobra Kuma -

ARTUR: - ušla i spasila te. Morala je napraviti školtelsku zadaću za tebe kao da si, kao da si mala...
puhtlica!

ELIDA: Nisam PUTHLICA!

ARTUR: Puthlica, mala puthlica. Kako si takva šlampica, Elida? Ja bih mogao *urglirati* jedan Žarupaljač s zatvorenim očima.

ELIDA: Ni Kumica ne može *urglirati* zatvorenih očiju, lažeš!

ARTUR: Eh, pa ja mogu *urglirati* Žarupaljač za razliku od tebe, a mlađi sam skoro 14 mjeseci!

ELIDA: Dobro, i... I? Što? Ja – ja -

Elida ne zna što bi rekla. Ulazi Dobra Kuma.

DOBRA KUMA: Što vas dvoje *fehtastih* Intelčića radite ovdje? Stavite suđe u Sapunjiromad i brišite odavde. Imate puno važnijeg zumiteljskog posla!

ELIDA i ARTUR: Odmah, Kumice. Budemo, Kumice.

Elida i Artur brzinski s Kumom potrpaju ostatak stvari u Sapunjiromad i na odlasku su... Artur iskoristi moment dok Dobra Kuma ne vidi i ne čuje, preokupirana Sapunjiromadom.

ARTUR: Puhtlica. Šlampasta puhtlica, Elida.

Elida šuti, Artur pobjegne.

DOBRA KUMA: Elida? Dođi. Trebam te na jedno 68 milisekundi.

Artur je izišao.

DOBRA KUMA: Ti znaš da tebe Artur samo *inteleizira*? On ti želi dobro. Da budeš što zumtastičniji Intelčić. To je sve.

ELIDA: Da, Dobra Kumo...

Elida prvo želi poslušno otići, ali onda se ipak usudi reći:

ELIDA: Ali, ti ne znaš...

DOBRA KUMA: Što ja to ne znam?

ELIDA: Ne, ništa. Sve znaš. Idem raditi na svom Žarupaljaču.

DOBRA KUMA: Elida, ne brini. Sve nepopravljivo...

ELIDA: ...uvijek se može popraviti dok nije ispravno. Znam, da.

DOBRA KUMA: Vidiš kako ti ipak sve znaš!

Dobra Kuma potapša čudnovato Elidu po glavi. Trebalo bi biti nježno, ali djeluje vanzemaljski i intelastično.

KLIMGLAVAČKO... *zaokružuje scenu:*

Ah da, zaboravio sam vam ispričati tko je onaj khm-mhm pod imenom Artur. On je samo jedan od drugih Intelčića koji su živjeli kao i Elida pod krovom Dobre Kume. Naime, Intelčići nisu živjeli u malim obiteljima kao što su zemaljske. U Izumlutovskim kućama skupa je živjelo mnogo Intelčića s Dobrim Kumama baš kao što je naša Kumica.

Ali među svima njima Elida nije imala puno prijatelja. Osim Lene.

Jeste ju spremni upoznati? Da?

Idemo onda. Moramo skočiti zajedno preskočiti do scene s Lenom. Spremni? Skačemo skupa na sad... 1 3, 4, sad!

Svi skoče do sljedeće scene.

3. U VRTU

Elida je u jednom od vrtova na Izumlutu. Većinom se sastoji od velikih tegli za biljke. Elida sjedi na rubu jedne i izgleda prilično maleno u usporedbi.

Pored toga vijugaju lijane. Puzavci. I izrastao je pokoji veliki vanzemaljski cvijet. U daljini nešto nalik stakleniku se nazire.

KLIMGLAVAČKO:

Tu smo. Naravno, tu je i naša Elida. Upravo se nalazi u jednom od poznatih Izumluto vrtova.

Točno je jedna minuta nakon sedam sati i inače zvrndavi vrtovi Izumluta, odjednom su tihi i mirni. Tek prije koji trenutak, ili ako ćemo pričati na zumiteljskom jeziku: prije 12.3 minute, ovi su vrtovi bili puni Intelčića zujavo zaposlenih poput vrijednih pčelica.

A zašto Intelčići imaju tako velike vrtove na tako malenom planetu?

Osim ukusnih prokulica, u svojim su vrtovima Intelčići uzgajali mnoge čudnovate biljke među kojima je bilo barem deset vrsta Biljkovijki na čijim su krošnjama pupali ni više ni manje nego... zumiteljski šarafići i vijci. Da!

U svojim su vrtovima Intelčići sadili mnoge čudnovate biljke čiji su pupoljci i lišće, stabiljke i grane, bili zumiteljski dijelovi za čarobne intelčaste mašine. Iz sjemena na Izumlutu izrastale su uistinu neobične stvari... od materijala za makete pa sve do dijelova za rakete!

Klimglavačko iznenada kihne.

Pardon. Alergije.

Elida mu doda rupčić bez da ga pogleda. Klimglavačko ekstra glasno puše nos. Trubi. Onda ga dobro protrlja maramicom i spremi ju u džep. Misli da će opet kihnuti – a, a, aaah – ali ništa. Čeka nekoliko sekundi da se uvjeri da je sve u redu i onda nastavi:

KLIMGLAVAČKO:

Elida je voljela vrtove Izumluta pod tišinom zvjezdanog neba, kad se u njima nije čula zumtastična vreva Intelčića i njihova sjetva.

Uživala je u tišini i miru, bez užurbanog i neprestanog ritma (i)zumljivanja... Zapravo, ono što ju je veselilo nije bila tišina tišine nego pjesma koja se jedino mogla čuti u noćnom smiraju na Izumlutu. Ptičice preko dana nadglasavao bi ritam i zujanje (i)zumiteljskog posla, ali u noći mogao bi čuti njihov nježan cvrkut, tako drugačiji od intelčastog, jedno-te-istog zum-zum-zuma. Sijaj, sadi, zalij, čupaj, grabi, reži, slaži, ekstrahiraj, prepariraj, iščarobiraj, zamijenio bi grleni cvr-cvr-cvrrrr...

Slušajte. Čujete li to?

(Zvukovi ptica. U idealnom scenariju publika može biti ta koja predstavlja ptice s jednostavnim zviždaljkama koje imitiraju ptičji pjev i orkestrana od strane Klimglavačka)

Elida imitira ptičji pjev. Ptičice i Elida razgovaraju pjevajući. Izmijenjuju fićuke i uživaju u zajedničkom društvu.

ELIDA: Da sam barem kao vi, mali *bilinčići*, i da mogu pjevati po cijeli dan. Ne bi mi čak ni bilo važno što nitko ne čuje moju pjesmu, ja bih svejedno pjevala, baš kao... Kao što Intelčići uvijek i bez obzira na sve zumljavaju. Da mogu, ja bih samo glazbljivala!

Elida počinje ponovno pjevati potihom za sebe. Pjesma raste u glasnoći, u punoći, u... sve dok ne čujemo Lenu.

LENA: Elida, Elida? Jesi to ti?

Elida se prepadne. Upadne ravno u veliku teglu na kojoj je sjedila.

LENA: Elida? Gdje si? Čini mi se da sam čula tvoj glas... Elida?

ELIDA: Tu sam.

LENA: Gdje?

ELIDA: Tu... Dolje.

LENA: Što radiš tamo dolje?

ELIDA: Hm, pa, ovaj... Evo, gledam je li korijen na moto-biljci zdrav. Da – mhm, mhm – da – čini se da je sve u redu.

Lena povuče uže koje je cijelo vrijeme visilo negdje, skriveno među lijanama. Elida "ispliva" iz tegle, kao da se u njoj podigla razina "mora" odnosno zemlje.

Lena joj pomogne da se iščupa iz tegle. Elida skoro padne na Lenu, ali Lena zadnjom snagom na vrhu pete ih uspije obje zadržati na nogama.

Elida se strese od zemlje. Lena se pokriva rukama kao da se štiti od mokrog psa koji se stresa. Elidi se mrvicu zavrti u glavi, ali brzo joj se oči vrate na pravo mjesto u očnoj duplji.

LENA: Prema mojim kalkulacijama, dosad si 3.2 puta upala u *tegluzum*.

ELIDA: 0.2?

LENA: Da. Ne sjećaš se? Jednom ti je samo noga zapela.

Pauza.

LENA: Ne bi smjela biti u vrtu po noći.

ELIDA: Što ti onda radiš u vrtu?

LENA: Ja? Ništa. Tražim prijateljicu. Učinilo mi se da je ovdje negdje.

ELIDA: Gdje?

LENA: Tu je bila u jednoj velikoj *tegluzumi*. Nisam sigurna što joj se tamo dolje sviđa. Možda misli da će unutra brže izrasti.

ELIDA: Baš je čudna ta tvoja prijateljica...

LENA: Nije. Samo joj malo smeta što sam ja za punih 0.25 *zentrića* viša od nje, i onda stalno skače u *tegluzume*. Misli da ako me preraste da će joj pustiti da spava na donjem krevetu, a ja sam ga pošteno zaslužila u par-nepar.

ELIDA: Uvijek mogu ići na krevet ispod Arturovog i biti njegova najbolja prijateljica.

Obje se prasnu smijati.

LENA: Sad ozbiljno, Elida. Moramo u kuću prije nego što Dobra Kuma shvati da se nismo spremile za spavanje -

ELIDA: Tako je kasno? Uopće nisam pazila na sat.

LENA... *odjednom se stiša*: Nemoj tako glasno. Netko bi te mogao čuti. Što će reći Kuma ako te čuje da tako pričaš o vremenu?

ELIDA: Da, da... Imaš pravo. Znam. Intelčić ne smije gubiti vrijeme.

Pauza.

LENA: Jesam ti rekla? Uspjela sam spojiti *kodis* tipku na svoj Žaroupaljač? Što misliš, da ga namjestim da bude zelen ili crven sutra kad ga pokažem Starom Učitelju?

ELIDA: Ne znam. Crvena je lijepa boja. Crvena. Da.

LENA: Ali, nisi još ni vidjela kako svijetli – ni jedna ni druga? Kako možeš imati zaključak?

ELIDA: Onda stavi zelenu?

LENA: Kako tvoj Žaroupaljač radi? Jesi i ti promijenila bijelu *kodis*?

ELIDA: Paaa.... ..

LENA: Napravila si zadaću, je l' da da jesi?

ELIDA: Jesam, samo... Nije baš za šesticu. Moj Žaroupaljač isto ima jednu dodatnu funkciju, samo ne postoji tipka s kojom to isključiš... ili promijeniš...

LENA: Oh? Što radi tvoj Žaroupaljač?

ELIDA: Paaa... .. proizvodi zvukove.

LENA: Zvukove?

ELIDA: Da. Otprilike ide ovako – zzz, bzzz, zzz – i onda počinje ići ovako – drrrn, drrrn, - i onda i malo prestane svijetliti, ali samo jedno dva-tri puta trepne – i je opet sve dobro, samo se čuje stalno taj – zmmmmmmmm...

LENA: Aha - - -

ELIDA: Misliš da će Stari Učitelj biti ljut?

LENA: Ne. On nikad nije ljut. Reći će ti samo da moraš popravljati i ispravljati dok se zzz i bzz i drrrn, i onaj zadnji zmmmmmmmmmm.... više neće čuti.

Pauza.

ELIDA: Lena?

LENA: Da?

ELIDA: Ja mislim da – da ja to ne znam.

LENA: Aha. ... To nemoj reći pred Starim Učiteljem. Intelčić ne može nešto ne znati jer sve -

ELIDA: - je uvijek popravljivo i ispravljivo.

Pauza.

ELIDA: Mogu te nešto pitati, Lena?

LENA: Pa da. Naravno. Sve možeš reći svom prijatelju s kreveta na kat.

ELIDA: Poželiš li nekad biti nešto drugo?

LENA: Što drugo?

ELIDA: Nešto drugo. Da nisi Intelčić.

LENA: Ne, nikad. Možda da znam da postoji neki planet gdje su veći (l)zumitelji od Intelčića... Možda onda.

ELIDA: A-ha

LENA: A ti?

ELIDA: Što ja?

LENA: Želiš li nekad biti nešto drugo?

ELIDA: Ne. Ne znam. Što drugo mogu biti ako sam Intelčić?

Elida ispusti neki čudnovati, ukiseljeni smijeh. Pauza. Lena je cijelo vrijeme pazila na vrijeme...

LENA: Naše odmor za moždane vijuge počinje za 15 minuta i 43 sekunde. A sutra je veliki dan. Moraju se dobro naspavati. Idemo?

Lena pruži Elidi ruku da zajedno pođu na spavanje. Elida prihvati.

LENA: Znaš, u pravu si. Mislim da ću upaliti crveni *kodis* sutra. Mogu ti na brzinu pokazati kako radi prije spavanja? I onda, ako hoćeš, možemo vidjeti što ćemo popraviti i ispraviti da tvoj Žaroupaljač više ne zzz – bzz – drrrn – i zmmmmmm...

ELIDA: Da... Super...

Elida uzdahne. Potiho i za sebe.

4. VELIKI DAN

KLIMGLAVAČKO: Ah, da, evo nas. Stigli smo napokon i do Velikog dana!

Pljesne rukama. Jednom, dvaput... I svjetlo zatitra na stakleniku. Skoro se upali. Ali Klimglavačko će trebati pomoć. Jedan par ruku nije dovoljan...

Hm, čini se da će mi trebati vaša pomoć. Da čujem, kako plješćete?

Nadajmo se da publika plješće, Klimglavačko se nakloni.

Hvala. Hvala. A sad, možemo li ovako – pljes – pljes – jedan – dva?

Plješću u ritmu jedan dva.

I na moj znak, jednom, da upalimo svjetlo -

PLJES-PLJES svi zajedno.

KLIMGLAVAČKO: Za samo nekoliko trenutaka, cijeli će razred Intelčića ušetati u ovaj Stakleni muzejum, ne bi li razgledali neke od najvećih (i)zumova s (I)zumluta. Divit će se MaslačastomZrako-Držaču s kojim jedan Intelčić može plutati po zraku i čarobnom Puf-Prahu koji će stvoriti vatru u jednom mahu, čak i na mokroj travi u parku.

Ali svaki se Intelčić najviše se veseli Los-Nom-Raketi, najvećem (i)zumu na (I)zumlutu do današnjeg dana, mašini koja te može odvesti tako daleko, navodno čak i do dalekog, dalekog, crvenog Smarsa. No, to je tek jedna intelčasta računica, brojka na papiru jer nijedan se još Intelčić nije zaputio dalje od (I)zumlutovskog neba s Los-Nom-Raketom. Dosada nije se rodio Intelčić koji bi poželio biti gdje drugdje, a da nije točno ovdje, u (i)zumiteljskom raj, na planetu koji se pa... baš tako i zove.

Ulazi Stari Učitelj.

Ah, evo ih. Stižu!

STARI UČITELJ: A s moje lijeve strane možete vidjeti posljednje izdanje Puto-Barke koja je tako intelčasto učinkovita da s njom možete čak ploviti i uz rijeku, a ne samo niz.

U gomilici koja prati Starog Učitelja na izletu tu je Dobra Kuma koja pomaže paziti na djecu, Lena, Artur, mladi intelčići i naravno, zadnja u redu je... Elida.

Elida nešto pjevuši samoj sebi u bradu i zvjera pogledom pa kad se gomilica zaustavi, slučajno se zabije u Intelčića ispred sebe.

STARI UČITELJ: Elida? Pratiš me?

ELIDA: Da – da, naravno, Učitelju.

STARI UČITELJ: Možeš li ponoviti što smo govorili?

ELIDA: Na-naravno, Učitelju. Ovo je... je...

Lena pokuša šapnuti Elidi odgovor, ali Elida ju ne čuje dobro pa se ipak odluči za improvizaciju -

ELIDA: Da, pa, pa da – ovo je jedna Kupo-Barka i to je jedan intelčasti dizajn koji se koristi za tople i duge kupke s puno mjehurića.

Svi se smiju.

ARTUR: Kupke s mjehurićima? Koji Intelčić se još kupa kad se puno brže može otuširati?

Žamor se nastavlja.

STARI UČITELJ: Tišina. Tišina dok traje nastava. Da, u redu... Postoje intelčasti dizajni u kojima se *netko* može kupati, ali to nije to. Ovo je Puto-Barka s kojom je moguće ploviti čak i uzvodno.

Elida ekstra entuzijastično kima Starom Učitelju na tu lekciju.

STARI UČITELJ: Dobro, sad kad smo to usvojili... vrijeme je da pogledamo vaše školteske zadaće. Da vidimo kako se žarosjaji iz vaših Žaroupaljača.

Pale se Žaroupaljači mladih Intelčića. Jedan, drugi, treći i onda se upali jedan koji ide zzz i bzzz i drrrn i zmmmmmmmmmmmmmmmm...

STARI UČITELJ: Što je to? Kakav je to zvuk?

ELIDA: Učitelju, vjerojatno je muha. Znete kako one ne mogu odoljeti žarosjaju. Idu na njega kao lude – zzz, bzzz...

ARTUR: Nije muha, Učitelju. To je njen Žaroupaljač. Elidin Žaroupaljač ima grešku!

Žamor. Još žamora.

DOBRA KUMA: Polako, Intelčići, polako. Ništa se strašno ne događa, znate što radimo kad nešto nije ispravno -

INTELČIĆI: Popravljamo!

STARI UČITELJ: Što se dogodilo tu, Elida? Zvučna kulisa u Žaroupaljaču?

Sad kad se Učitelj približio Žaroupaljača, pored svega ostalog, žarosjaj je odlučio titrati na Žaroupaljaču.

ELIDA: Da... I ne. Na neki način. Još malo i završit će ta zz – bzz – drn – zmm, pjesmica.

Stari Učitelj gleda prodorno Elidu.

STARI UČITELJ: Trebala bi popraviti to dok nije ispravno... *pauza*

Pohvale cijelom razredu, ovdje je nekoliko jako dobro napravljenih Žaroupaljača. Neki su se čak toliko potrudili te su ugradili funkciju za *kodis*, nešto što još nećemo učiti mehanizirati do sljedećeg polugodišta. Pozdravljam takve (i)zumiteljske poduhvate!

A sada... Napokon je stigao trenutak za najuzbudljiviji dio našeg izleta u muzejum! JEDAN INTELČIĆ: Vrijeme je za piknik?

DOBRA KUMA: Ah, ne. Piknik s užinom imat ćemo za 12 minuta i 33 sekunde.

STARI UČITELJ: - - - Dolazimo do jedne od najnaprednijih (i)zumlutastih mašina koja je izmehanizirana na našem planetu! Intelčići, pred vama je slavna Los-Nom-Raketa.

Spontani pljesak.

ARTUR... *priđe bliže Elidi*: Ne znam zašto je tebe Učitelj poveo na ovaj izlet, Elida. Ovakvi (i)zumi su samo za prave Intelčiče.

LENA: Hej! Elida je Intelčić. Kako to možeš reći?

ARTUR: Intelčići znaju popravljati i sastavljati, i najbolji su u tome, Elida nije.

LENA: Je. Elida isto zna popravljati, sastavljati i sve izrađivati. Je l' da, Elida?

ARTUR: Ne zna ona ništa. Ona je jedan *putli*, obični, šlampavi *putli*.

LENA: Da si odmah to povukao! Hej!

Lena krene loviti Artura po muzejumu. Elida se smrznula.

5. U LOS-NOM-RAKETI

Lena lovi Artura sve do unutrašnjosti rakete. Elida trči za njima.

STARI UČITELJ: Elarosa, jedna od (l)zumiteljica u timu Intelčića koji su osmišljavali i izrađivali Los-Nom-Raketu, upravo u jednom od ovih vrtova uzgojila je jedinstvenu intelčastu biljku od čijeg je korijena nastao oklop ove rakete, otporan na svemirske vjetrove.

ARTUR: Jesi čula, Elida? Ti ne bi mogla izraditi ni Alarmopaljač na zatvaranje vrata... *Podsmjehuje se Elidi.*

LENA: To nije istina. Elidin Žaroupaljač bi bio savršeni alarm. Nitko ne bi ostao ispred vrata kad bi počeo zzzujati i drrrndati.

ARTUR: Ako je tako super, idemo ga isprobati.

ELIDA: Lena... Mislim da to nije baš pametno.

ARTUR: Elida, nisi valjda *putli*? Ako si Intelčić, onda se ne moraš ničega bojati. Sve će raditi kako treba.

LENA: Da, naravno da hoće. Hajde, Elida. Zamijeni onaj Alarmopaljač sa svojim Žaropaljačem. Sad ćeš ti čuti, Arture -

ELIDA: Um, pa, dobro. Ako ti tako misliš...

Elida zamijeni Paljače. Sprema se povući polugu i testirati alarm... ARTUR: *Putli se boji. Putli se boji.*

Elida se namršti. I povuče polugu.

KLIMGLAVAČKO... *pljesne i uspori scenu, sve ide u slow-motionu*: Huh, ovo je baš nezgodna situacija. Može mala pauza, da? Pljesnite sa mnom – jedan – dva.

Pljesak svi zajedno. Sve se zamrzne. Pauza je u sceni.

Prvo i prvo. Elida nije smjela to napraviti. Da je napravila i potpuno ispravni Žaroupaljač, nije se smjela igrati s Los-Nom-Raketom. Po slavnim i velikim (i)zumima u Staklenom muzejumu ne smije se čeprkati i prtljati, oni su tu da im se divimo, da ih izučavamo i promatramo.

Ali, naravno... Elida nije htjela biti *putli* jer tko bi htio biti jedan obični *putli* i kao što ste mogli i sami svojim moždanim vijugicama zaključiti, kad je povukla polugu, dogodilo se sljedeće:

VIIIIJU – VIIIIJU... UUUU... Klimglavačko zavija poput alarma

Zapravo, alarm je u Los-Nom-Raketi bio glasan, toliko glasan da bi ga se moglo čuti i u svemiru... Morat ćete mi pomoći da budem glasniji od ovoga. Znači, čulo se ovako:

VIIIIJU – VIIIIJU – UUUU – VIIIIJU

Svi zajedno zavijaju kao ekstremno glasan i iritantan alarm.

Lenu, Artura i Elidu "odmrzne" glasni alarm. Pokrivaju uši i evidentno su preplašeni – gledaju gdje bi mogli šmugnuti.

STARI UČITELJ... *isto ima pokrivenne uši*: Što se događa? ŠTO JE OVO?

ARTUR: Sve čujem, Lena. Naravno da se ovo dogodilo s Elidinim paljačem. To je sve ona kriva. *Putli*.

ELIDA: Ali – nisam ja, ti si – vi ste – rekli ste da -

Stari Učitelj se probije do poluge za ugaziti Alarmopaljač. Jedva podigne sklopku natrag gore.

KLIMGLAVAČKO: Ali tu nevoljama nije bio kraj jer iako je učitelj uspio povući polugu prema gore, Elidin je paljač nastavio zujati, baš kao dosadni jutarnji alarm – BZZZ i ZMMM – glasno, kao i maločas.

Bzzzz zujao je, zmmmm šištao je...

Klimglavačko bzzz-a i zmmmm-a s publikom kao što je i viju-vijuaa.

I bzzz i zmmm i bzzzz – zzzz – dok nije odjednom neobjašnjivo prestao.

Klimglavačko ušutka publiku i samog sebe.

Pa nakon jednog titraja žarosjaja, drugog, trećeg odlučio PUF!, puhnuti dim u Učiteljevo lice.

Tišina u kojoj ni muha od neugode nije htjela zzzujati, preplavila je cijeli muzejum. *Klimglavačko održava potpunu tišinu na sceni i među publikom.*

Pauza. Dvije.

STARI UČITELJ: Netko će morati objasniti ovu nimalo intelčastu situaciju odmah sad.

ARTUR: Elida je sve kriva, Učitelju!

ELIDA: Nije istina – ja nisam ništa – oni su -

STARI UČITELJ... *pokazuje na svoje uši*: Ako me moje intelčasto uho ne vara, ovaj zrikavi Alarmopaljač zvuči kao tvoja školtelska zadaća, zar ne?

ELIDA: Ne. Mislim, da, je – ali Artur nas je *intelizirao* – i onda je Lena rekla da će sve raditi -

LENA: Ž-ž-žao mi je, Učitelju. Nisam htjela. Nisam mislila da će Elida *zbilja* povući sklopku i testirati Paljač, samo smo -

STARI UČITELJ: Dosta. Elida, što ti je bilo u tvojoj intelčastoj glavi? Staviti svoj neispravni Žaropaljač u jednu Los-Nom-Raketu?

ELIDA: Htjela sam samo pokazati da sam i ja pravi Intelčić.

STARI UČITELJ: Eh, pa ništa intelčasto nije bilo u tome, Elida. Pritom smo izgubili čak 7.3 minute našeg piknika što nije nimalo intelčasto za naš muzejumski izlet.

JEDAN INTELČIĆ: Oh ne, sada nećemo imati vremena pojesti keksičasti desert.

DOBRA KUMA: Dobro, Intelčići, dosta je ove vremenske zbrke. Po rasporedu nam je krajnja sekunda da nahranimo te moždane vijugice.

Polako, u šaputanju, svi napuštaju raketu... Elida ostaje ukopana na mjestu. Dobra Kuma ju pogura prema van.

DOBRA KUMA: Hajde, Elida. Nema razloga da više neintelčasto gubiš vrijeme. Jedan keksičasti desert sve će popraviti.

Elida krene za ostalima na piknik... Ili možda ne?

Dobra Kuma i Stari Učitelju ostaju sami... Ili možda ne?

STARI UČITELJ: Ne sjećam se kad sam zadnji put u svom razredu imao takvog ne-intelčastog Intelčića kao što je Elida... Postajem za ovo prestar.

DOBRA KUMA: Nemojte tako, Učitelju. Elida je zbilja dobar Intelčić. Hoću reći... Trudi se. Spravlja i popravlja svaki dan, kažem vam, na svoje oči sam vidjela. Samo, kao da više uživa rimovati alate i pjevati pjesmice mašinama nego raditi na njima.

STARI UČITELJ: Hm... Zumnimljivo. Što da radimo, Dobra Kumo? Kako da pomognemo Elidi kad izgleda kao da jednostavno nema taj (i)zumiteljski žar i talent?

KLIMGLAVAČKO... *postavlja se u prvi plan scene*: Možete li uperiti jedan žarosjaj ovdje, molim vas?

Svjetlo na Elidu. Briše neke čudne vodenaste mrljice iz očiju.

Da, bez Kuminog i Učiteljevog znanja, Elida se cijelo vrijeme skrivala u kutu Los-Nom-Rakete.

Elida maše publici s kiselim smiješkićem. Pokušava biti "cool" za njih.

Nije ih ona htjela prislušivati niti namjerno u ovom kutku zaglaviti. Nesretnim spletom okolnosti, izgubljena u svojim mislima, izašla je iz rakete bez svog školtetskog ruksaka. Okrenula se preko pete ne bi li se po njega vratila i svoj sendvič za piknik ugrabila, ali na žalost, ni glasno kruljenje njenog trbuha niju je spriječilo da prečuje dva poznata glasa i spomen svog imena.

I tako se zbog jednog zaboravljenog ruksaka sa sendvičem i keksičastim desertom skrivenim u malom džepu, Elida zatekla u životno-presudnom momentu. Kad je Stari Učitelj rekao Dobroj kumi

-

STARI UČITELJ: Jedva čekam smazati jedan vaš *kauhta* sendvič, Kumo. Osjećam kako mi moždane vijuge već hrđaju od gladi...

DOBRA KUMA: Ah, da! Ništa bolje ne liječi zahrđale vijugice od toplog *kauhta* sendviča!

KLIMGLAVAČKO: - Elida se priljubila uz zidove Los-Nom-Rakete i zaustavila dah u grlu, da Kuma i Učitelj ne bi slučajno čuli njeno žustro lupanje srca i otkrili što je sve čula i zbog čega joj tako bučno srce kucka. Pomislila je kako joj je dosta nimalo intelčastih stvari za danas, i nije više htjela više čuti Starog Učitelja kako ju svojim smirenim glasom proziva...

Dobra Kuma i Stari Učitelj izlaze. Elida se uspješno sakrila od njih. Ispušta zrak, sva se zacrvenila od ne-disanja.

Do danas, Elida ne zna je li ono što je napravila bilo zbog vrtoglavice i osobnog rekorda u držanju daha ili zbog onog osjećaja u trbuhu koji nije bio glad nego neka bol koja nije bila popravljiva... Čak ni uz pomoć *kautha* sendviča i keksića... Ali odlučila je i po drugi put primila je i povuklu polugu Los-Nom-Rakete.

Ovog puta nije bilo viju-viju ni bzz ni zmm jer Elida nije uključila alarm za vrata – Elida je povukla polugu za lansiranje rakete.

Elida, jesi li spremna za pustolovinu?

Elida čvrsto i sigurno povuče polugu za pokretanje rakete.

ELIDA: DA!

KLIMGLAVAČKO: A vi? Jeste li vi spremni za pustolovinu?

Da? DA? PA DAAA!

Onda je krajnje vrijeme da lansiramo ovu raketu.

Idemo, svi skupa:

Brum, brum, bruji raketa

Vodi nas u nova mjesta

Brum, brum, bruji raketa

Koliko samo ima planeta!

Čekaju nas pustolovine

Diljem galaktičkog svijeta!

Motor je upaljen, još samo malo i spremni smo za polijetanje. Idemo još jednom:

Brum, brum, bruji raketa

Vodi nas u nova mjesta

Brum, brum, bruji raketa

Koliko samo ima planeta!

Čekaju nas pustolovine

Diljem galaktičkog svijeta!

Elida i Los-Nom-Raketa napuštaju Stakleni muzejum. (I)zumluto izgleda tako malen iz visina.

I da, da, da! Pratimo je dalje u njenoj pustolovini...

POGLAVLJE DRUGO

6. MJESEC PLANETE ZABORAVLJENIH ZVIJEZDICA I ZVIJEZDA

KLIMGLAVAČKO: Kako izgledam? Je li mi dobra frizura? Da? Da. Odlično!

Jako sam uzbuđen. Napokon smo stigli do MOG djela priče.

Ali, prije toga, želim vam ukratko ispričati što se dogodilo na (I)zumluta nakon lansiranja rakete. Prvo, dugo se bzzz i zmmm cijeli planet tresao i titrao, ispod mlaznog pogona velikog (i)zumliteljskog svemirskog stroja. I svima je, baš kao i maločas Elidi, dah zapeo u sredini grla.

Neko je vrijeme tako trajala zujava i drndava tišina, a onda je mali Artur izbrbljao pred svima:

ARTUR... *koji proviri odnekud na scenu*: Ne mogu vjerovat' da će Elida biti prvi Intelčić u svemiru, iznad zvijezda i izvan atmosfere (I)zumluta.

I na to tako neobično, ali intelčasto i točno zapaženje, nitko nije rekao ništa. Osim Dobre Kume koja je, kao i svi drugi, u šoku rastvorila usta i potom kroz njih uspjela procijediti samo:

DOBRA KUMA: - a sve to, Elida moja, na gladne vijuge i prazan želudac.

Da, mnogo je namrštenih obrva i spuštenih čeljusti Elida ostavila u muzejumu (I)zumluta, pa i sama je otvorila usta i iscijedila tek nečujni vrisak misleći kako ona sigurno nije *baš ona* trebala biti prvi Intelčić iznad (I)zumlutovskih zvijezda i u nepreglednom svemiru izvan atmosfere svog planeta.

Ne znajući ni sama kuda i kamo dalje...

ELIDA: Da... Elida, ovo se događa. Ovo je stvarno. OVO JE STVARNO! Dobra Kuma će me zadaviti. A tek Stari Učitelj...

KLIMGLAVAČKO: ...skrenula je prema prvom komadu kopna u svemirskom moru i sletjela na mjesec najbliži orbiti (I)zumluta i pronašla... Da, dobro pogađate... MENE!

Raketa slijeće. Bolje rečeno, popikne se i padne na mjesec.

Elida izlazi, raščupana i blijeda. Nema nikoga i ničega oko nje.

ELIDA: Dobar dan, ima li koga?

Tišina.

KLIMGLAVAČKO: A sada ćemo iskoristiti ovu tišinu i pričat ćemo malo o meni.

Ja, Klimglavačko, sletio sam na ovaj mjesec unutra neko vrijeme. Kažem neko jer nije ni dugo ni kratko, ali ne znam koliko je jer nisam Intelčić koji stalno pazi na vrijeme.

Ni ja, kao ni Elida, nisam trebao sletjeti točno ovdje. Moji producenti napravili su određenu grešku na papiru, malu miskalkulaciju pa sam umjesto do Planete zaboravljenih zvijezda i zvijezdica stigao tek do jednog mjeseca koji kruži oko Planete zaboravljenih zvijezda i zvijezdica.

Da, vi ljudi me vjerojatno ne prepoznajete, moji producenti nikako nisu mogli naći pravi kanal za Zemlju... Ali u ostatku sam galaksije bio prilično popularan i poznat kao TV voditelj Mliječne televizije. I, pa, khm, na žalost gledatelja diljem galaksije, moji su producenti, odlučili da je stigao čas za nove nade na Mliječnoj televiziji i lansirali su me u mirovinu... s ponekom preprekom i turbulencijom na putu.

Klimglavačko se približava publici. Povjerava im se oko sljedeće stvari:

Dobro, s vama mogu biti iskren, dosad smo se već sprijateljili, ne? Pa da. Priznajem... Nisam htio da me moji producenti pošalju u mirovinu na Planet zaboravljenih zvijezda i zvijezdica pa sam po putu pritiskao koji god gumb sam stigao, nadajući se da će se raketa okrenuti i vratiti me. Ali umjesto toga, khm, tu sam...

Klimglavačko se vraća u svoje TV voditelj raspoloženje.

I srećom da je bilo tako jer sam zbog toga dobio priliku voditi vas kroz najbolju avanturu ikada!

Za točno sekundu, Elida će slučajno zapeti malim nožnim prstićem za mene i sve ostalo je pa... Ova priča!

ELIDA: Hm, izgleda da ovdje baš nitko ne živi...

Elida se toliko usredotočila na gledanje u daljinu da nije ni shvatila da je ispred nje, naslonjen na mjesečev kamenčić, maleni (da, još manji od malene Elide) Klimglavačko. Popikne se preko njega i skoro zaroni nosom u mjesečevu prašinu. Tipično za Elidu. ELIDA: Oh, oprost. Nisam te primijetila. Izgleda da netko ipak živi ovdje... na ovom planetu? Zvijezdi? Mjesecu? - Oprost, jesi dobro?

KLIMGLAVAČKO: Zaklimao sam kao i uvijek u znaku: da!

ELIDA: Jesi? Onda dobro. Oprost, znaš, ja sam malo tako... Šeprtljava. *Elida pogleda oko sebe da ju nije slučajno netko drugi čuo osim Klimglavačka.*

Ne bih ti to baš smjela reći jer to nije baš intelčasto – jedan Intelčić ne bi zapravo trebao biti šeprtljav, baš suprotno. Inače, to sam ja, Intelčić. Vjerojatno nikad nisi vidio jednog Intelčića prije jer nijedan Intelčić dosad nije izašao iz atmosfere (I)zumluta. To ti se piše s "i", ali se ono uglavnom ne izgovara. Tako se zove moj planet – (I)zumluto. A ja sam Elida, to mi je ime, ne Intelčić, Intelčić sam jer dolazim s (I)zumluta.

KLIMGLAVAČKO: Da. Da.

ELIDA: Hm, a ti nisi baš pričljivo stvorenje, ha?

KLIMGLAVAČKO: Što sam drugo mogao nego zaklimati glavom: da.

ELIDA: Ah, pa, dobro. Bilo mi je drago, svejedno. Ja bih sad trebala ići, trebala bih se vratiti na (I)zumluta. Vjerojatno me svi čekaju... i pitaju se gdje sam... I što je s raketom... I Dobra Kuma je sigurno ljuta.

KLIMGLAVAČKO... *prima čvrsto svoju klimavu glavu:* Ovog puta svom sam se snagom suzdržao da ne zakimam – da, da.

ELIDA: Hm, nisi zakimao glavom ovog puta? Ne sviđa ti se to, da odem? - - - Tu zbilja nema nikog drugog, ha?

KLIMGLAVAČKO... *pusti glavu da zaklima luđački*: Da!

ELIDA: Da, nisam nikog drugog vidjela... osim tebe. Znaš, na (I)zumlutu puno je (i)zumiteljskih kuća koje su prepune Intelčića. Sve vrvi od nas. Pa ipak, meni je uvijek bilo najljepše po noći, u vrtu, kad nema vrve i nema nikoga.

Pauza.

ELIDA: Jesam ti već rekla da nijedan Intelčić nikad prije nije otišao dalje od najdalje zvijezde na (I)zumlutovskom nebu? Dotuda su jedino dosad poslali Los-Nom-Raketu.

KLIMGLAVAČKO: Da, da, Elida. Da, da.

ELIDA: Znaš što, ti jedna klimava-mala-glavo?

Klimglavačku zasjaje oči. Zaustavi sve kako bi upio ovaj trenutak...

KLIMGLAVAČKO: Da – da... A sada, draga publiko, zamolit ću vas za jedan bubanj za najavu...

Klimglavačko orkestrira publiku da trrr-rrr izvedu jedan tzv. drum-roll za njega.

BUBANJ

ELIDA: Nitko na ovom svijetu... U ovoj galaksiji!, ne bi trebao biti sam.

KLIMGLAVAČKO: Da...

ELIDA: Znaš što, sad kad sam tu, mislim da se ne želim vratiti na (I)zumlutu... još.

KLIMGLAVAČKO: Da?

ELIDA: Misliš li da postoji neko drugo mjesto, za jednog Intelčića poput mene, osim (I)zumluta?

KLIMGLAVAČKO: Da!

ELIDA: Imam ideju...

KLIMGLAVAČKO: Da-a?

ELIDA: Nije da baš znam njome najbolje upravljati, ali, hm, stigla sam s njom do ovdje i ona stvarno leti... Mislim na onu raketu, ondje. I znaš, možda bi nas ona mogla odvesti negdje odavde.

KLIMGLAVAČKO: Da. Pa da!

Pauza.

KLIMGLAVAČKO: Publiko, molim vas, još jedan bubanj...

BUBANJ

ELIDA: Želiš li ići na avanturu? Sa mnom?

KLIMGLAVAČKO: DAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAA!

Konfeti. Trubice. Opće veselje.

ELIDA: O, super. Onda možemo zajedno u raketu, ha? I samo da znaš, smislila sam jednu pjesmicu, za pokretanje rakete, hoćeš ju čuti?

KLIMGLAVAČKO: Da!

ELIDA: Možemo je pjevati skupa, ide ovako -

ELIDA, KLIMGLAVAČKO skupa s PUBLIKOM:

Brum, brum, bruji raketa

Vodi nas u nova mjesta

Brum, brum, bruji raketa

Koliko samo ima planeta!

Čekaju nas pustolovine

Diljem galaktičkog svijeta!

7. PLANET DIVOVA

KLIMGLAVAČKO: Naša prva postaja ili bolje rečeno, prvo strovaljivanje na kopno...

Elida i Klimglavačko nespretno slijeću na novi planet.

KLIMGLAVAČKO... *dok popravlja odjeću:*

...bilo je na tom planetu s divovskim špiljama i drvećem s glomaznim deblima koja su se protezala toliko visoko u nebo da su im se krošnje miješale s grozdanim oblacima.

Ali ništa od toga nije bilo tako začudno i upečatljivo oko tog planeta kao što je bio:

BUM – TRAS – ANANAS

...od kojeg se tresao svaki kamenčić u spilji i grančica u nebu.

Pokušajmo svi zajedno, lupati nogama u pod i skakati, pa ćete možda i osjetiti kako smo se na tom planetu u BUM – TRAS – ANANAS ritmu treskali.

BUM – TRAS – ANANAS

...Klimglavačko skupa s publikom.

Elida od lupanja i skakanja i bum-tras-ananasa odskakuje od zemlje.

ELIDA: Što je to? Kao da se cijela zemlja ljulja.

"Što je to" je šlagvort za Divkinju Klementinu da stupi na scenu. Divkinja govori prilično polako.

ELIDA: Oh, što je ovo? Gdje je nestao Sunčanipaljač?

Odjednom, neka velika ruka pokupi Elidu s poda.

ELIDA: Um, što se događa? Oprostite! Oprostite. Molim vas, voljela bih da me spustite, hvala.

KLEMENTINA... *pomiriši Elidinu glavicu: Čudno – miriši. Malo. Što – ti?*

ELIDA: Ja sam Intelčić i dolazim s planeta (I)zumluta. Možete li me sada spustiti?

KLEMENTINA: Zemlata?

ELIDA: Ne, (I)zumluta. S tihim "i".

Klementina iznenada spusti Elidu na tlo.

KLEMENTINA: Ti – malo. Ti – pazi. O-K. Bok!

Klementina nastavlja dalje svojim putem...

ELIDA: Čekaj! Gdje ćeš? Možeš li nam pomoći?

KLIMGLAVAČKO... *mrvicu zapuhan od trčanja: Divkinja nije čula Elidine uzvike - ELIDA: HEJ! ČEKAJ!*

Oboje nastavljaju trčati za Klementinom...

KLIMGLAVAČKO: - jer njene su uši bile prilično daleko od nizina na kojima smo Elida i ja živjeli. Ipak, nismo odustajali i slijedili smo je sve do jedne spilje, koja je, po svemu sudeći, bila divkinjina kuća.

U kući smo Divkinje Klementine. Da, to je zapravo jedna velika spilja. I zato unutra sve što kažeš, proizvodi jeku.

ELIDA: Hej – ej – ej – e?

Pauza.

ELIDA: Hej – ej – ej – e – e? Hej, pa ovo je zabavno.

Hooj – ooj – oj – oj – o ...

Haaaj – aj – aj – aj – a ...

Ha-hoj – ha – hoj – oj – o – o ...

Probajte, zabavno je. Samo morate glasno viknuti. HEJ – EJ – ej – ej – e - ...

Elida poziva publiku u svoju igru.

Ako probamo u isti glas, možda će nas i Divkinjine uši napokon čuti. I...

HEEJ! - EEJ! - EJ – ej – e – e ...

HEEJ! - EEJ! - EJ – ej – e – e ...

Prizvali smo Klementinu. Klementina čučne pored Elide. Pogleda u sve nas. Kratka tišina.

KLEMENTINA: Što – ima – ma – a? Ah. - Ti, mala.

ELIDA: Napokon! Tu si!

KLEMENTINA: Idem. Bok!

ELIDA: Čekaj! Nemoj ići. Možda mi možeš pomoći?

KLEMENTINA: Pomoć?

ELIDA: Da. Znaš, imam tu raketu i pokušavam pronaći nešto u galaksiji. Neko mjesto. A da nije (I)zumluto.

KLEMENTINA: Mjesto?

ELIDA: Da, mjesto. Neko drugo mjesto. Jer (l)zumluto, tamo žive Intelčići, a ja nisam baš dobar Intelčić i mislila sam možda... Možda bih mogla biti nešto drugo dobro. Recimo, kao ti... Čekaj, a što si ti?

KLEMENTINA: Klementina.

ELIDA: Evo, možda bih mogla, na primjer, biti dobra klementina.

KLEMENTINA: Ne. Ja – Klementina. Ti?

ELIDA: Ja? Ja sam Elida. Ne znam je li ti to ikad itko rekao, ali ti si baš velika Klementina. Kao, kao... Kao da si div!

KLEMENTINA: Da.

ELIDA: Da, što? Div?

KLEMENTINA: Divkinja. O-K. Ja – kuhati – sad. Brzo – večera.

ELIDA: Če-čekaj. Možda ti mogu pomoći? Nisam nikad koristila Grilomad jer Dobra Kuma nije baš voljela da mi, mladi Intelčići, previše prtljamo i čeprkamo po njenim kućanskim *dandrimadovima* sami... A pogotovo ne, ja. To je zato što sam joj jednom zaštopala njezin Sasivač. Nije bilo namjerno, htjela sam pomoći, i onda sam se malo zaigrala i nisam ni znala, a Sasivač je povukao -

KLEMENTINA: Ti – miješaj. Ovo.

Klementina turne Elidi u ruke veliku pjenjaču. Pokaže joj na divovsku zdjelu čiji sadržaj treba izmiješati.

ELIDA: Ja? Do-dobro. Hoću! Kako ne!

Elida pokušava barem jednom zavrtiti s pjenjačom po zdjeli, ali uz svo puhanje i uzdisanje jedva uspije mrvicu pokrenuti pjenjaču.

ELIDA: Jesam dobro?

KLEMENTINA: Ne. Ja – miješati. Ti – drvo. Vatra.

Klementina preuzme zdjelu i počne miješati energično pjenjačom. Svojim malenim prstom koji je veliki uputi Elidin pogled prema naslaganim drvima za ogrjev.

ELIDA: Aha, želiš da ti donesem ono drvo za vatru? Pa dobro, da, to nije teško. To mogu.

Elida dolazi do drva, zasuče rukave, upre iz sve snage da podigne komad drveta, ali digne ga jedva milimetar od poda. Uz svo puhanje i uzdisanje.

ELIDA: Zašto je ovdje sve tako veliko i teško? Ne mogu baš ništa napraviti.

I kao da ju je čula, odjednom Velika Beba brizne u divovski plač u svojoj koljevci.

ELIDA: Klimglavačko, čuješ li ti ovo?... *pita Elida dok pokriva uši od prodornog plača.*

KLIMGLAVAČKO: Čujem li? Naravno da da. Bio je to plač prodoran kao da je netko odjednom stisnuo trbuščiće tisuću plastičnih beba igračaka.

Znate vi kako malo bebe plaču? Jeste li ikada to čuli? Da?

Odlično. Eh, pa zvuk koji nas je preplavio bio je kao da svi vi počnete plakati poput malih beba u isti čas.

No, što čekate? Hajde. Da čujemo kako to zvuči kad svi plačete u isti glas.

Publika imitra male bebe kako plaču.

Točno tako. Točno tako zvučao je divovske bebe plač.

KLEMENTINA: Šššš – šššš.

Klementina uštkava publiku.

KLIMGLAVAČKO: Ali to nije uštkalo divovske bebe plač.

Klimglavačko potakne publiku da ponovno krenu plakati.

ELIDA: Što je bilo?

KLEMENTINA...*nuna koljevku, zbunjena*: Ne – gladno. Pojma – ne – znam.

KLIMGLAVAČKO: Elida je pogledala bespomoćnu Klementinu i odlučila se hrabro uzverati uz koljevku divkinjine bebe, boreći se da je snažne glasnice te Velike Bebe ne otuphnu natrag u suprotnom smjeru. Čistom snagom volje, Elida se popela na vrh koljevke i ondje ugledala rasplakanu Veliku Bebu i kako joj smeta nešto u njenom malenom, divovskom oku.

ELIDA: Jadna mala divovska bebica, nešto joj je zapelo u oku i ne može izvaditi taj mrvičak van.

KLIMGLAVAČKO: Divkinja Klementina pokušala je pomoći bebi i svojim divovskim prstom izvaditi mrvičak iz bebinog oka, ali s njenim divovskim jagodicama, to je bio gotovo pa nemoguć zadatak i što je više pokušavala, to je njena divovska beba sve više plakala.

KLEMENTINA: Mrvica – mala. Veliki – prst. Ne – mogu.

KLIMGLAVAČKO: I tako je Elida, istog časa, uskočila u bebinu koljevku u kojoj je bila tek nešto veća od bebinog šmrkavog nosa i stigla je do bebinog oka i poput pravog heroja, izvukla mrvicu što se skrila ispod divovske trepavice. Bio je to jedan obični komadić biljne prašine s divovskih stabala, gotovo nevidljiv velikom divovskom oku. Napokon, zahvaljujući Elidi, Velika je Beba prestala plakati i ponovno se čulo toplo i nježno krckanje vatre u divovskom domu.

Klementina izvadi iz koljevke Elidu i prinese ju nježno svome licu.

KLEMENTINA: Ti – malena – hvala. Ostati – jesti – večera.

ELIDA: Ah, ma. Nije to bilo ništa. Oprosti što ti nisam mogla pomoći miješati niti donijeti drva.

KLEMENTINA: Ti – mala. Ne – možeš.

ELIDA: Znam, znam... Ništa nije nemoguće za jednog Intelčića, sve nepopravljivo može biti popravljajem ispravljeno. Znam. Mislim, razmišljala sam ja već o nekom (i)zumljavanju... Imam neku ideju, samo evo, evo... Daj mi još samo malo i past će mi neki stroj na pamet.

Elida zatvori oči i sva se stisne i zajapuri od siline kojom želi razmišljati i pokretati svom snagom svoje moždane vijugice.

Klementina ju samo promatra i malenim prstom pogladi po glavi.

KLEMENTINA: Ti – mala. Nema – veze. To – okej.

KLIMGLAVAČKO: Elida je otvorila oči i pogledala u topli, divovski smiješak i u treptaju divovskog oka, osjetila je kako je zbilja sve... okej. "Okej" bio je nešto poput zabranjene riječi u svijetu Intelčića i koristio se samo kad bi kakav *kautha* sendvič bio hladan ili *laib* salata ne bi bila dovoljno svjež, ali nikad – ikad nije se smjelo riječ "okej" koristiti za jednog Intelčića i njegovu (i)zumiteljski zadatak. Jer, ako se sjećate, sve se na

(I)zumlutu može popraviti do ispravnog savršenstva i nešto kao "okej" značilo je dopustiti si odustat', a to...
To nije bila nimalo intelčasta stvar.

ELIDA: O-kej?

KLEMENTINA: Ti – mala. O-kej. Ti – mali – tanjur. Jesti – skoro.

ELIDA: U čudu, ali i s nekom neobičnom i nepoznatom lakoćom, Elida više nije (i)zumljavala po vijugama u svojoj glavi i nekoliko je trenutaka tek sjedila, savršeno mirna, za divovskim stolom. A onda joj je u ušima počeo odzvanjati taj čarobni izraz i Elida je poput ptičice zapjevala:

ELIDA:

Okej znači u redu

*Ne moraš biti u bedu
Ako nemaš uvijek način*

Da si najbolji u svemu

Ako nisi velik kao div Dan

nije siv

Nije to ništa strašno

Reci "okej" i kreni dalje

Sutra krije nove tajne KLEMENTINA:

Pjesma. Lijepo.

ELIDA: Stvarno?

KLEMENTINA: Sad – jesti. Poslije – još – pjesma.

KLIMGLAVAČKO: Tako je i bilo. Elida i divkinja Klementina skupa s Velikom Bebom uživale su u toploj večeri i poslije su u zboru bebi nad koljevkom nježno zapjevale uspavanku:

Okej znači u redu

Ne moraš biti u bedu

Ako nemaš uvijek način

Da si najbolji u svemu

Ako nisi velik kao div Dan

nije siv

Nije to ništa strašno

Reci "okej" i kreni dalje

Sutra krije nove tajne

I Velika je Beba usnula s divovskim smiješkom. Sljedećeg jutra, divkinja je Elidu podignula svojom divovskom rukom iz njenoga sna i upitala - KLEMENTINA: Malena – ostaje?

KLIMGLAVAČKO: Ali Elida je glavom pokazala...

ELIDA: Ne. Vrijeme je da pođem odavde. Voljela bih biti, ali ja nisam div i neću nikad biti. Bojim se da je ovaj svijet predivovski za sitno stvorenje poput mene.

KLEMENTINA: O-kej. Ti – dobra – malena. Div – puno – voli. Bok!

KLIMGLAVAČKO: Tako su se Elida i Klementina oprostile i iz divovskog zagrljaja, Elida je skočila natrag u Los-Nom-Raketu i još je jednom povukla polugu za pustolovinu i novi početak:

ELIDA, KLIMGLAVAČKO, PUBLIKA:

Brum, brum, bruji raketa

Vodi nas u nova mjesta

Brum, brum, bruji raketa

Koliko samo ima planeta!

Čekaju nas pustolovine

Diljem galaktičkog svijeta!

8. PLANET KNJIGA

Klimglavačko i Elida još jednom slijeću u revijalnom tonu. Klimglavačko pročisti grlo i još jednom se "upristoji" za publiku:

KLIMGLAVAČKO: Sljedeći planet na koji nas je katapultirala naša raketa bio je nevjerojatno tiho mjesto. Poput tipki na klaviru, taj je svijet cijeli bio sačinjen od niza crnih i bijelih pruga, ali među njima nije bilo gotovo nikakvog šuma.

ELIDA: Halo? Halo – oo?

Odjednom, odnekuda, izmigolji se Knjiški Moljac.

Ušutkava Elidu:

KNJIŠKI MOLJAC: Šššš!

ELIDA...*tihim glasom*: Um, oprostite? Do-dobar dan, zovem se Elida. Dolazim s planeta (l)zumluto, ovo "i" se zapravo ne izgovara. Možete li mi možda pomoć - KNJIŠKI MOLJAC:

Ššššššš!

Elida se prepadne. Brže-bolje zašuti. Knjiški Moljac odmigolji se dalje od nje. Neko vrijeme potpuna tišina, ali vrlo brzo Elida ne može više držati te upitnike u sebi i izdržati pa mu se opet približi i:

ELIDA: Oprostite, ako samo mogu -

KNJIŠKI MOLJAC: Tiho! Što ne vidiš da čitam?

ELIDA...*opet potihom*: Aha, pardon. Oprostite. Nisam znala. - - - A, a kad ćete završiti?

Knjiški Moljac dođe neugodno blizu Elidi.

KNJIŠKI MOLJAC: Tko si ti?

ELIDA: A, niste me čuli kad sam se predstavila? Zovem se Elida. Dolazim s planeta (I)zumluto. S tihim "i". To je planet Intelčića.

KNJIŠKI MOLJAC: Ja ne vidim da išta ovdje piše o Intelčićima niti o Elidi. Tko si ti?

ELIDA: Hm, pa ne znam, kad me već to tako pitate... Vidite, ja sam prvi Intelčić koji je otišao s (I)zumluta. Znae, to nije baš intelčasto jer za Intelčića nema boljeg mjesta na svijetu od (I)zumluta. KNJIŠKI MOLJAC: Tko - - si - - ti?

ELIDA: Ne – ne znam. Hoću reći, ja sam Elida. S (I)zumluta. Ne znam znači li to da sam onda ja to ili ne.

KNJIŠKI MOLJAC: Trebala bi pogledati u knjizi.

ELIDA: Kakvoj knjizi?

KNJIŠKI MOLJAC: U knjizi.

ELIDA: Ali što ako u toj knjizi ne piše ništa o tome tko sam ja? Vi, pa da!, vi ste rekli da tu baš ništa ne piše o Intelčićima.

KNJIŠKI MOLJAC: Uzmi drugu knjigu. Možda tamo nešto piše.

ELIDA: Oprostite, a tko ste vi?

KNJIŠKI MOLJAC: Šššš, što ne vidiš da čitam o tome? I ti bi trebala početi što prije.

ELIDA: Aha. Pa zar tu negdje piše tko si? Gdje?

KNJIŠKI MOLJAC: I da i ne. I tu i tamo.

ELIDA: Ne razumijem. Ti nemaš neko ime?

KNJIŠKI MOLJAC: Ime. Pročitao sam negdje nešto o tom imenu. Čekaj, sad ću ja to naći.

KLIMGLAVAČKO: Elida i ja stali smo trčati za moljcem po crnim i bijelim linijama, kližući odozgora prema dolje, s jedne na drugu, predano tražeći stranicu s imenom, a onda nam je Knjiški moljac pročitao ovo:

KNJIŠKI MOLJAC: "Što je u imenu? Ono što zovemo ružom pod bilo kojom riječi jednako bi slatko mirisalo". (W.Shakespeare, Romeo i Julija)

ELIDA: Znači, tvoje ime je Ruža?

KNJIŠKI MOLJAC: Ne. Trebaš pažljivije čitati. Evo, izvoliš. Čitaj ovo. Ti možeš čitati tu, a ja ću otići i nastaviti čitati tamo.

ELIDA: A zašto?

KNJIŠKI MOLJAC: Da saznaš tko si ti.

ELIDA: A ti? Što ti čitaš?

KNJIŠKI MOLJAC: Nešto drugo.

ELIDA: Što drugo?

KNJIŠKI MOLJAC: ŠŠŠŠ! Tiho sad. Moram čitati.

ELIDA: Dobro. I ja ću onda čitati. Možda ću baš biti dobra u čitanju.

KLIMGLAVAČKO: Knjiški je Moljac odlepršao među crne i bijele retke i izgubio se u čitanju te ostavio Elidu s gomilom slova i praznina da pročita tko je to ona - - -

- ali, vrlo brzo, pred crnim i bijelim, uvijek istim, monotonim nizovima, Elidine su se oči počele sklapati poput onih Velike Bebe, a usta su joj stala nekontrolirano zijevati sama od sebe. Da je slova i praznine ne bi uspavale, Elida je tiho pjevušila, znajući da sve dok glazbljavaju, njena usta ne budu zijevala.

Elida pjevuši, mumljajući nešto za sebe. Tiho... Pa glasnije i glasnije, sve dok:

KLIMGLAVAČKO: No, Knjiškome se Moljcu nije svidjela ta Elidina taktika.

KNJIŠKI MOLJAC: ŠŠŠŠ!

KLIMGLAVAČKO: Elida je pokušala čitati u miru i tišini... Ali od silnog mira i tišine, Elida nije mogla ništa drugo nego zalutati u mašti, u neko bajkovito mjesto gdje je sve ispunjeno smijehom i melodijom i zvukom. Sanjala je o planeti gdje svi pjevaju dok govore i gdje *kautha* sendviči rastu na drvetu kao velike i sočne voćke.

I čim je zamislila jedan topli *kautha* sendvič, njezin je trbuh odjeknuo u tišini, a Knjiški se Moljac iste sekunde okrenuo prema njemu i rekao:

KNJIŠKI MOLJAC: ŠŠŠŠ!

KLIMGLAVAČKO: Elida je pokušala po posljednji puta, biti u miru i tišini, čitati dok ne pročita tko je, ali na kraju, umorna i gladna od svemirskih putovanja, nije više mogla spriječiti svoje kapke da ne padnu dolje... i Elida je zaspala, poput velike bebe, i hrkala glasno, proizvodeći zvukove kao iz divovske pećine.

A vi, hrčete li dok spavate? Da? Da vas čujem...

Publika, Klimglavačko i Elida kolektivno hrču. Sve je to jedna igra s hrkanjem. Glasna i glasnija dok ih na koncu sve ne ušutka:

KNJIŠKI MOLJAC: ŠŠŠŠŠŠ! Pa ovdje je nemoguće za skocentrirati se. Dosta!

ELIDA: Š-što? Um, oprost. Hoću reći – ne, nisam spavala. Nisam. Samo sam malo, mrvicu odmorila oči. Zbog čitanja. Da me ne bole.

KNJIŠKI MOLJAC: Ti ne čitaš baš dobro.

ELIDA: Hm, da, izgleda da – da ne čitam dobro -

KNJIŠKI MOLJAC: Moraš imati otvorene oči ako hoćeš čitati.

ELIDA: Znam to. Ali ne mogu si pomoći. Jednostavno mi se same sklapaju. Od tog silnog čitanja mi se tako spava.

KNJIŠKI MOLJAC: Kako možeš spavati ako nisi pronašla u knjizi ono što si tražila?

ELIDA: Ne znam. Ako sam pospana, spavam.

KNJIŠKI MOLJAC: To nije odgovor jer ni ne možeš spavati osim ako nisi pospan.

ELIDA: A što ti to tražiš u knjigama?

KNJIŠKI MOLJAC: Koliko je sati?

ELIDA: Hm, ne znam. Mislim da je prilično kasno. Intelčići uvijek paze na vrijeme, ali ja - KNJIŠKI MOLJAC:

Ne. Koliko je sati?

ELIDA: Ne znam. Nemam sat. Možda gospodin Klimglavačko ima...

KLIMGLAVAČKO: Samo da znate, ovo je jedan jedini put u ovoj priči da ću kimati glavom: Ne.

KNJIŠKI MOLJAC: Koliko – je – sati?

ELIDA: Sati je koliko je sad?

KNJIŠKI MOLJAC: Ali nije! Jer ako je onoliko sati koliko je sad, onda su ti sati već u prošlosti, a kad budući sati postanu oni sati sad, onda oni više nisu sada jer su već prošli.

Pauza. Odjednom...

ELIDA: U redu. To je okej.

KNJIŠKI MOLJAC: To nije odgovor na pitanje koliko je sati.

ELIDA: U redu. To je okej. Ne moraš znati točan odgovor na to koliko je sati.

KNJIŠKI MOLJAC: Svako pitanje ima odgovor. Sve piše u knjigama.

ELIDA:

Okej znači u redu

Ne moraš biti u bedu

Ako nemaš uvijek način Da si

najbolji u svemu

Ako ne znaš sve na svijetu

Ne umanjuj svoju sreću

Nije to ništa strašno

Reci "okej" i kreni dalje

Sutra krije nove tajne

KNJIŠKI MOLJAC: Gdje si to pročitala?

ELIDA: Nisam. Sama sam to izmislila.

KNJIŠKI MOLJAC: "Okej znači u redu", a što to znači "u redu"? Hm, hvala ti na ovom zanimljivom pitanju. Idem sad potražiti odgovor u knjizi. Čeka me puno čitanja.

KLIMGLAVAČKO: Knjiški je Moljac odlepršao od Elida i prije nego što je stigla ponovno otvoriti usta. Ponovno i ispočetka našla se sama na nekom planetu i dok je gledala u crne i bijele šare ispod i ispred sebe, zaključila je da među njima neće naći odgovor tko je ona i koje je njeno mjesto u svemirskom prostranstvu.

Draga publiko, vrijeme je za našu pjesmu za polijetanje:

Brum, brum, bruji raketa

Vodi nas u nova mjesta

Brum, brum, bruji raketa

Koliko samo ima planeta!

Čekaju nas pustolovine

Diljem galaktičkog svijeta!

9. PLANET JAKO SKUPOG GRATIS SLADOLEDA

Po treći puta odzvoni Klimglavačkovo i Elidino slijetanje.

ELIDA: Hm, ovo slijetanje je sve bezbolnije i bezbolnije, zar ne, gospodine Klimglavačko?

Klimglavačko pritom trese svoju glavu manijakalno. Pokušava se stresti od pijeska.

KLIMGLAVAČKO: Da... Da... Samo da stresem ovaj pijesak iz ušiju. I kose.

Elida se također čisti od pijeska polako.

KLIMGLAVAČKO: Uh... Ne volim pijesak. Svuda se uvuče.

Klimglavačko skida svoje cipele, pokušava istresti i zadnje zrnce pijeska iz njih – trese ih, udara ih "po leđima", skenira ih za svaku mrvicu pijeska, onda shvati i da mu cipele pomalo smrde...

Huh, zbilja bih trebao i oprati ove cipelice kad uhvatim priliku. No, dobro. Pardon. Gdje smo ono stali? Ah da. Da.

Vrati cipelice na noge.

Hoćete mi pomoći dočarati ovaj naš novi planet? Da? Da.

Kilometrima dugačka pješčana plaža koja se prostire unedogled, povjetarac koji ti blago mrsi kosu i valovi koji u laganom ritmu pljuskaju obalu...

VUUUŠ – VUUUŠ – VUUUŠ... pjevali su valovi na ovom planetu.

Klimglavačko uvodi publiku u pjesmicu valova.

I vjetar koji polagano huji i puše, ovako -

Klimglavačko digne ruke iznad glave i počne ih polako lelujati, ohrabrujući publiku da ponavlja radnju za njime.

VUUUŠ – VUUUŠ – VUUUŠ... čuli su se valovi dok je vjetar polako pirio.

Skupa s publikom, Klimglavačko izvodi tu etidu valova i vjetra.

Nakon toliko uzbudljivih epizoda i silnog putovanja, bilo je lako prepustiti se umirujućem šumu vjetra i valova...

ELIDA: Koliko je sati?

KLIMGLAVAČKO: I kako je Elida postavila to pitanje, plažu su preplavila bića tog pješčanog planeta i sve ispunila šarenim tepisima i škrinjama i štandovima s neonskim znakovima i napuhanim krevetima za spavanje na vodi i divovskim kišobranima.

U sekundi, opuštajuću melodiju vjetra i valova više nisi mogao čuti od silne gužve i žamora bića na plaži.

Elida priđe jednom od štandova koji joj je bio najbliže.

ELIDA: Bok, dobar dan, pardon.

Vila je ta koja radi na štandu.

VILA: Da? Što mogu učiniti danas za vas?

ELIDA: Možete mi reći gdje sam ja?

VILA: Ah, ne. Oprostite. Sada sam na pauzi, moram se malo odmoriti, radim naporno po cijeli cjelcati dan. Dođite nam malo kasnije. Hvala vam puno, baš ste dušica, 'đenjca!

Vila makne neonski znak sa štanda i počne rašpati nokte.

ELIDA: Um... U redu... Nema problema... Pardon na smetnji.

Pauza. Pauza.

ELIDA: A kad ćete opet otvoriti?

Vila ne odgovara. Lakira nokte.

ELIDA: Dobro. Nema veze. Pričekat ću.

KLIMGLAVAČKO: I dok je čekala, Elida je primijetila da je žamor na plaži rastao i rastao, i kad je okrenula glavu u smjeru zvuka, vidjela je da je marmor stizao iz gužve što se stvorila pred najvećim od svih štandova s najvećim od svih neonskih natpisa. A iz toga su mrmora kao kokice iz vrućeg lonca iskakale različite cifre i brojevi dok su bića ovog planeta izvikivala: prodajem ovo za toliko i toliko, i kupujem ono za onoliko i još toliko, i neću dati ovo za cijenu ispod one ili uzeti bez popusta za ovo ovdje...

Vila vrati neonski znak na štand.

VILA: Čujte i počujte! Dođite i kupite dok možete, ispunjavamo svaku želju koju imate.

ELIDA: Do-dobar dan, opet ja.

VILA: Hm, znate, ja imam toliko mušterija, pardon, ali ne sjećam vas se.

ELIDA: Aha, pa da, naravno... Pardon. Ja sam ona, znate, koja vas je htjela pitati... Gdje smo to?

VILA: Je li to vaša želja?

ELIDA: Pa... da?

VILA: Ah, pa tako recite. To ćete biti 10 novaca + naknada za uslugu + porez + prirez, znači to vam je 25 novaca i 11 malih novaca, molim vas.

ELIDA: To zvuči jako puno, a ja sam tek došla ovdje. Nemam nikakvih novaca.

VILA: A ti si baš jedna smiješnica, znaš? Ma naravno da imaš novaca. Tu su ti, držiš ih u ruci.

Elida pogleda u svoju ruku, ali nema ničega.

VILA: No, želiš li tu svoju želju ili ne? Imaš točno 25 novaca i 11 malih novaca u toj ručici.

Elida pruži ruku s ničime i da "novce" Vili. Vila ih spremi u svoju malenu torbicu i zatvori ju te stane nešto čarobirati ispod pulta.

ELIDA: A možete mi reći što to oni rade tamo, ispred onog najvećeg štanda?

KLIMGLAVAČKO: I Elida je uperila prstom ne bi li Vili ukazala na silna bića koja su stajala ispred najvećeg štanda i neprestano izvikivala – kupi ovo, prodaj ono – iz petnih žila, iako Elida, ma koliko god se na prstiče protezala i očima gledala, nije mogla vidjeti baš ništa na tom štandu što se moglo kupiti ili prodati za bilo koju cijenu novaca. Vila se na njeno pitanje samo slatko i ljubazno kratko nasmijala -

VILA: Ah, ti baš jesi jedna mala slatka šašavica, nisi li? Zarađuju novce tamo ispred onog najvećeg štanda, zar ne vidiš? Nego... Gdje smo mi stale... Evo, jedan sladoled od vanilije za tebe!

ELIDA: Ali, ja nisam tražila sladoled?

Nema veze, Vila ga je već izvukla ispod pulta i pruža ga.

VILA: Naravno da jesi, svi uvijek žele sladoled. To je najslađa poslastica koju možeš poželjeti. Sad ga lijepo uzmi i uživaj.

Vila tutne Elidi sladoled u ruku. Izgleda ekstra slasno.

ELIDA: Mislim da je ovo najljepši sladoled koji sam ikad vidjela.

KLIMGLAVAČKO: Samo je jedan liz vilinog sladoleda bio dovoljan da Elida, od tolike finoće i slatkoće, zaboravi što je bilo njena prva želja i pitanje.

Volite li vi jesti sladoled? Da? Da.

I mislio sam si.

Eh, pa, ovo je bio planet gdje su svi jeli sladoled po cijele dane – od doručka, ručka pa sve do večere. A sladoled je dolazio u bilo kojem okusu kojeg ste mogli zamisliti, a ono što je najviše čudilo i radovalo Elidu bila je činjenica da si na tom planetu mogao pojesti čak i ledeni *kautha* sendvič-sladoled.

Na ovome planetu svi su po cijele dane samo jeli sladolede i između sladolednih obroka, spavali na plaži, a kad ne bi radili jedno od to dvoje onda bi bi bili zauzeti ljepotom svojih noktiju ili kose.

Elida se najela i želi zaleći negdje na plaži.

VILA: Pardon, ali to vam je 13 novaca i 2 mala novca, ako se želiš sunčati baš točno ovdje.

KLIMGLAVAČKO: Ah i da, zaboravio sam to naglasiti. Za sve na ovom planetu morali ste imati u džepu velike i male novčেকে.

ELIDA: Mogu se pomaknuti tamo.

VILA: Hmm, možeš, da, naravno, ali ako želiš pak hvatati malo boje tamo, onda ćeš morati platiti 14 novaca, a ako želiš jedan red bliže vodi, onda je to, bojim se, 16 novaca - ELIDA: Aha, tako. Um, pa, mislim da ću ja onda stajati.

VILA: Ne, nikako, to nikako, dušo moja! Moraš se opustiti i uživati, ne možeš tako... stajati. Tko je još vidio danas stajati, hah? Daj mi te novce koje imate ispod kape i sve smo riješile.

ELIDA: Ali ja nemam...?

VILA: Ma kako nemaš, imaš, imaš. Ako je to tvoja želja, onda će ti se i ostvariti.

Elida ponovno plati nevidljivim novcem, ovaj puta onim koji je došao od ispod šešira. Vila ga spremi u svoju malu torbicu.

VILA: No, dobro, to je bilo dosta posla za mene danas. Vrijeme je za dići noge u zrak i lijepo se odmarati.

Vila se sprema napustiti svoj štand, ali...

ELIDA: Oprostite, ali ako bih vas mogla pitati... Koji je to vaš posao?

VILA: Ha, pa to je bar jednostavno. Ja ispunjavam sve želje.

Vila iz malene torbice izvadi teatralne sunčane naočale, natakne ih na nos i legne se pored Elide na plaži.

ELIDA: Ne razumijem? Kako to?

VILA: Ti baš voliš postavljati pitanja, prava si propitivalica. Bilo bi ti bolje za glavu i živce da se opustiš i pojedješ još koji sladoled-sendvič. Ili još bolje – mogu ti napraviti novu frizuru? Ova ti je malo... ah, oprostite što ti moram reći, srećice, ali... dosadna.

ELIDA: Hm, zapravo... Ne bih imala ništa protiv još jednog ledenog *kautha* sendviča.

VILA: Vidiš? Ipak znaš kako uživati u životu. Pusti sad mozak na pašu i idemo se odmoriti.

KLIMGLAVAČKO: Elida je pojela još jedan sladoled-sendvič i poslije njega smazala još jedan, i dugo se iza toga dvoumila hoće li možda još i jedan sladoled na štapiću posrkati iz gušta, ali uskoro je sunce zašlo i s njime i Elidina želja za sladoledom; a s prvim zvjezdicama iznad pješčanog neba, odjednom je i Elidin trbuščić rekao svoje i stao brundati protiv svih tih sladoleda u sendviču koje je Elida tako bezbrižno u njega trpala.

Od zvrndanja trbuha, Elidi se namreškalo čelo... Znete i sami dobro kako je to kad vas u trbuščiću frče, zar ne da da? Da?

ELIDA: Uh... Ne osjećam se baš dobro... u trbuhu.

VILA: Oh, ne brini, proći će to, mila. Sutra ćeš se već osjećati bolje i moći ćeš jesti sladoleda i sladolednih sendviča opet koliko god hoćeš.

ELIDA: Nisam sigurna da želim jesti više sladoleda tako skoro...

VILA: Ah, ti smiješnice jedna, naravno da želiš. Sladoled je jedna od onih stvari koju je nemoguće ne voljeti i ne priželjkivati da jedeš ama baš svaki dan.

ELIDA: Vi jedete sladoled ama baš svaki *svaki* dan?

VILA: Da, pa naravno, a ti ne?

ELIDA: Ne. Hoću reći, na mom planetu (I)zumlutu (s tihim "i"), Intelčići bi uvijek nešto zumljavali i u pauzi bi gricnuli nešto *kauthe* i povrća jer su dobri za vijugice u mozgovima. Ali ja, ja nisam bila baš (i)zumiteljica kao oni, iako volim jesti *kauthu*, zbilja. A sad, sad sam na putovanju s ovom raketom i pokušavam pronaći kao kakva sam ja – a jedem, onako, usput, kao na primjer onaj sladoled maločas -

VILA: Dušice moja, ti možeš kao kakva god želiš biti. I jesti *kauthu* ako želiš - ama baš svaki svakcati dan.

ELIDA: Kako to mislite?

VILA: Jednostavno! Ako želiš biti nešto, onda je to tako, ti jesi to nešto jer to želiš biti.

ELIDA: Htjela sam biti ista kao i svi drugi Intelčiči na (I)zumluto, ali nisam to bila.

VILA: Ne razumijem što mi želiš reći? Ovdje, na ovom planetu, sve se želje ostvaruju. Ovo može biti čak i taj tvoj (I)zumluto, (jesi tako rekla da se zove?), ako baš hoćeš... I sve to bi te koštalo samo 45 velikih novčića.

Vila je već spremna da pucne svojim čarobnim prstima, ali...

ELIDA: Ali, ja to ne želim.

VILA: Oh? A što onda želiš? Samo reci, Vili i ostvarit će ti se sve želje i moći ćeš biti sretna i uživati u životu, opušteno i bezbrižno, bez da moraš prstom pomaknuti, do kraja svog...

ELIDA: Ne, ne želim to. Voljela bih sama ostvariti svoje želje.

VILA: Stvarno? Mučiti se tako da radiš na ostvarivanju svojih želja i propustiš svo bezbrižno spavanje preko dana?

ELIDA: Da, mislim da sam dovoljno spavala i odmarala za danas i da sam spremna za polazak. Hvala vam puno na sladoledu, bio je jako ukusan.

VILA: Ah, kako god ti kažeš i želiš, dušo moja...

Vila zijevne. Jako. VILA: ...cijela ova priča je bila baš iscrpljujuća za Vilu. Moram se paziti, previše stresa i posla i još ću dobiti i kakvu boru na čelu. A to bi zaista bilo strašno! Vrijeme je za odmor za ljepotu. Poslije još moram na frizuru. Sva mi se pokvarila od silnog rada danas...

ELIDA: Meni se vaša frizura baš sviđa.

VILA: Naravno, kad je lijepa. Hvala ti.

ELIDA: Zbogom!

VILA: Ciao, mila! I da slučajno ti ne bih zaboravila reći... Ako i kad se vratiš, imamo poseban popust za one koji nas posjete drugi put.

KLIMGLAVAČKO: Elida više nije slušala što joj je Vila imala za reći, njena je ruka već bila na prekidaču, spremna da lansira raketu - ELIDA:

Okej znači u redu

Ne moraš biti u bedu

Ako ne ostvariš svaku želju

Neki su snovi stvarni

Drugi su snovi prolazni

Reci "okej" i kreni dalje

Brum, brum, bruji raketa Vodi

nas u nova mjesta

Koliko samo ima planeta!

Koliko različitog i čudnovatog svijeta!

10. LABIRINT

KLIMGLAVAČKO: Ovog puta, sletjeli smo uz tek malu smetnju.

Klimglavačko i Elida iskaču iz raketa tako da se tek mrvicu popikne, ali ne zarone nosom nigdje.

KLIMGLAVAČKO: - I istog smo se časa našli zarobljeni u labirintu. Okruženi zidovima, gdje god bismo skrenuli – lijevo ili desno, u nešto si mogao zviznuti čelom.

I Klimglavačko "poljubi" jedan od zidova oko sebe svojim čelom.

Malo mu se vrte ptičice iznad glave, ali brzo dođe k sebi za publiku.

ELIDA: Kakvo je ovo mjesto?

Kao prizvan, iza ugla se pojavi Hrčak tipkajući nešto po malenom ekranu koji kao da se napaja s kotačićem što ga okreće u pauzama.

HRČAK: 244... 422... 2442...

ELIDA: Hej? Bok. Oprosti, znaš li možda kako da izađemo odavde? Čini se kao da gdje god okreneš ili skreneš, neki se zid stvori pred tobom i nemaš kamo.

Hrčak se ne obazire na Elidu nego nastavi marširati tipkajući između zidova.

HRČAK: Ah, pa da... Sad mi je jasno. Trebalo bi biti 242, a ne 244.

ELIDA: Oprosti? Hej? Možda me nisi čuo, ali pitala sam te nešto. Možeš mi pomoći?

No, Hrčak i dalje nije davao ni zrno pažnje Elidi.

Elida je stala mahati rukama ispred njega, pokušala ga je zaskočiti iza leđa, plesala je pred njima, skakala gore-dolje, sve što joj je palo na pamet da bi moglo privući njegovu pažnju.

KLIMGLAVAČKO: Hm... Možda vi možete pomoći Elidi da pridobije pažnju od Hrčka?

Klimglavačko ohrabruje publiku da zazivaju Hrčka i pokušaju mu podići pogled s ekrana, kako god znaju i umiju, ali Hrčak nastavlja dalje raditi svoje:

HRČAK: 422 – povlaka – 422224 – novi red – 2424

KLIMGLAVAČKO: Hmm, čini se da nema pomoći. Previše je zaposlen i udubljen u posao. Ništa, što možemo drugo nego pričekati? U jednom će trenutku morati podići pogled i primijetiti nas...

Klimglavačko vodi publiku natrag na njihova mjesta i smiruje ih da pričekaju da...

...se dogodi sljedeće - da Hrčak nenadano, na vlastito iznenađenje lupi i poljubi glavom zid te podigne pogled s ekrančića.

HRČAK: Što je ovo? Ovo ne bi smjelo biti na ovom mjestu. To je neka greška.

KLIMGLAVAČKO: Čim je izgovorio riječ "greška", Hrčak je stao okretati kotačić u ruci kao da ne postoji sutra i trčao je po labirintu, pak simo pak tamo, kao da - ELIDA: - Tražiš nešto?

HRČAK: Ne mogu sad pričati. Moram naći grešku u kodu.

ELIDA: Ah, da, naravno, nema problema. Mogu li ti pomoći?

HRČAK: Ti znaš kodirati?

ELIDA: Um, pa, ne, ne, zapravo... Ali svejedno, možda mogu..

HRČAK: Onda nikako, ne, oprost. Ako ne znaš kodirati, ne možeš pronaći grešku u kodu.

ELIDA: A, kakvu grešku?

HRČAK: Labirint ne radi kako bi trebao. Ima grešku u kodu.

ELIDA: Što ne valja s labirintom?

HRČAK: Vidiš onaj zid tamo?... *Hrčak pokaže prema zidu u koji je lupio glavom.* To je izlaz.

ELIDA: Ali to je zid. Ne možeš proći kroz zid.

HRČAK: Točno tako.

ELIDA: Znači, labirint nema izlaz?

HRČAK: Točno tako. Nema izlaz. A sad me, molim te, ispričaj, ali moram hitno naći grešku u kodu. ELIDA (*šaptom*): Klimglavačko, što ćemo sada? Ne možemo izaći odavde! Zarobljeni smo u labirintu.

KLIMGLAVAČKO: Tako smo Elida i ja zaglavili u labirintu, osuđeni na prizor uspaničenog Hrčka koji je išao pak simo pak tamo, neprestano vrteći kotačić i prevrćući po brojevima na svom malom ekranu. Kad nam se zavrtilo u glavi od silnog hrčkovog skretanja i kretanja i vrtnje u krug i oko svoga repa, odlučili smo popiti šalicu vrućeg čaja na pragu naše Los-Nom rakete i uz topli napitak, pričekati da Hrčak pronikne u nizove dvojki i četvorki sa svog ekrančića, kad - HRČAK: Ne mogu je pronaći.

Elida se skoro zagrcne gutljajem čaja, ali uspije izreći:

ELIDA: Ne možeš pronaći koga ili što?

HRČAK: Grešku. Ne mogu pronaći grešku. Kod je savršen takav kakav je.

ELIDA: Ali, ali gdje je onda izlaz iz labirinta?

HRČAK: Ah, da, izlaz. Nisam ga kodirao. Nema izlaza. Zarobljen sam ovdje. Odnosno, *zarobljeni* smo ovdje. To je to.

ELIDA: Što to govoriš, zašto?

HRČAK: To je to. Završio sam svoj kod i labirint u kodu nema izlaz. Trebao bi imati izlaz, ali ga nisam kodirao što znači da ga nema. Ovo je jedan disfunkcionalni labirint koji je cijeli labirint bez izlaza.

KLIMGLAVAČKO: I kako se Hrčkov glas tresao, i kako su mu se prsti nervozno vrtjeli, i kako mu je pogled bježao od Elidinog, i kako su mu nožice bile spremne da svakog časa petama daju vjetra... Elida je kao u zrcalu prepoznala nekog koga je jednom dobro poznavala (i još uvijek se živo sjeća).

ELIDA: Ne brini. Sve je okej. Bit će sve u redu.

HRČAK: Što? Što si rekla?

Elida započinje svoju pjesmu. Nikad nije bila tako lijepa i raskošna kao dosada.

ELIDA:

Okej znači u redu
Ne moraš biti u bedu
Ako nešto pogriješiš
Ne znači da ne vrijediš Sutra
već možda sve riješi
Reci "okej" i kreni dalje Utabaj
nove staze
Zaljubi se u svoje mane
Okej je reći okej

HRČAK: Sviđa mi se tvoj kod. Baš je lijep.

ELIDA: To nije bio kod, to je pjesma.

HRČAK: Svejedno mi se sviđa. Iako je pjesma, a ne kod.

ELIDA: Zbilja? Oh, baš mi je drago da ti se sviđa.

HRČAK: Možeš ponoviti, slobodno. Završio sam s kodiranjem i nemam nekog drugog posla. Obzirom da smo zaglavili ovdje, bez izlaza iz labirinta i to, ne bih imao ništa protiv da opet čujem tvoj kod, ovaj, pjesmu -

KLIMGLAVAČKO: Ne zna se točno što je ili tko ga je upalio, ali jedan je Žaropaljač zasvijetlio iznad Elidine glave.

Možda se i stvarno pojavi Žaropaljač iznad Elidine glave?

ELIDA: Imam ideju! Pa mi imamo raketu! Možemo s njom se lansirati van iz ovog labirinta. Okej, nisam baš najbolja u tome kako upravljati s njom da zapravo leti kamo ja hoću, ali sam sigurna – dobro, skoro sigurna – da možemo sletjeti izvan labirinta... negdje...

HRČAK: Je li raketa u kodu?

ELIDA: Umm... Ne znam?

Hrčak se odmah lansira prema raketi. I nakon svega par sekundi se vrati.

HRČAK: Da, to je vrlo elementaran kod. Mišji kašalj! Znam ja kako upravljati ovom raketom.

ELIDA: Ozbiljno? Super! Hoćeš mi pokazati?

HRČAK: Može!

KLIMGLAVAČKO: Svo troje pohitali smo prema raketi i Hrčak je počeo pritiskati gumbiće i okretati ručkice i povlačiti poluge i po prvi puta netko je za kontrolnom ploče rakete točno znao što radi -

Klimglavačko pogleda prema Elidi koja samo slegne ramenima.

KLIMGLAVAČKO: - i na kraju cijele priče, dobili smo priliku zapjevati našu najdražu pjesmu:

SVI:

Brum, brum, bruji raketa

Vodi nas u nova mjesta

Brum, brum, bruji raketa

Koliko samo ima planeta!

Čekaju nas pustolovine

Diljem galaktičkog svijeta!

KLIMGLAVAČKO: S neviđenom vještinom i elegantno na svoje dvije noge, bez razbarušene kose i s osmijehom na licu, sletjeli smo raketom uspješno izvan zidina labirinta.

HRČAK: Hvala ti na ovom, Elida. Sad mogu započeti pisati novi kod za labirint... koji će biti funkcionalan. Mogu te čak naučiti kodu, usput, ako želiš?

KLIMGLAVAČKO: Elidi je Hrčak bio drag i pomislila je kako dugo nije upoznala tako dobrog prijatelja, toliko dugo da je na nekoliko trenutaka ozbiljno razmišljala kako učenje koda i nije tako strašna stvar... Ali ipak je Hrčku odgovorila -

ELIDA: Hvala ti, ali mislim da ću nastaviti pisati svoje pjesme.

HRČAK: Brum, brum, bruji raketa?

ELIDA: Čekaju nas pustolovine diljem galaktičkog svijeta!

KLIMGLAVAČKO: Hrčak je slegnuo s ramenima i rekao...

HRČAK: ...Okej! To je u redu -

KLIMGLAVAČKO: - i nastavio dalje svojim poslom kuckanja i nizanja dvojki i četvorki, četvorki i dvojki u plahte koda... A Elida i ja?, mi smo ostali u raketi, spremni da se s novim znanjem lansiramo u nove pustolovine i mjesta.

ELIDA: Hvala ti još jednom na pomoći s raketom i sretno s kodiranjem!

11. U SVEMIRU

Klimglavačko i Elida uspješno plove svemirom u Los-Nom raketi. U redu, i dalje je to malo drndava vožnja sad kad je Elida za komandama umjesto Hrčka, ali raketa svejedno leti u jednom pravcu.

ELIDA: Bila je to jedan čupavi i dlakavi put, Raketo moja, ali znaš što? Mislim da smo s vremenom ti i ja postale baš dobre prijateljice. Slažeš se?

KLIMGLAVAČKO: Raketa je odgovorila onako kako je jedino znala:

BIIP – BOOP- BUUP – BIIIIIP!

ELIDA: Raketa, što ti misliš, je li vrijeme da se vratimo na (I)zumluto?

KLIMGLAVAČKO: Elida je čekala da joj raketa odgovori onako kako je jedino znala...

...

...

Ne morate se sramiti, odgovorite joj što bip-boop-buup mislite.

Klimglavačko se nada da će publika odgovoriti baš ovako:

BIP – BOOP – BUUP – BIIIIIP!

ELIDA: Ni ja još ne želim ići kući na (I)zumluto. Nedostaje mi Dobra Kuma, i Stari Učitelj, i Lena... Čak mi nedostaje i ona *puhtlica* zvana Artur. Jako mi nedostaju ptičice iz zumlutovskih vrtova. Ali ne želim se vratiti i opet zumljavati po cijele dane kao da ništa od svega ovog nije bilo...

A ti, gospodine Klimava-glavo? Što ti misliš? Hoćemo li nastaviti našu pustolovinu?

KLIMGLAVAČKO: Gledao sam Elidu sa svoje omiljene pozicije na kontrolnoj ploči rakete i zaklimao svojom glavom najjače što sam mogao: DA! DA! DA!

Ispred nas obrisi plavog i zelenog planeta počeli su se nazirati i čim su Elidine oči uočile novo mjesto na našem galaktičkom putovanju, mogao sam čuti njene intelčaste vijugice kako se okreću u zumtastičnoj glavici.

ELIDA: Ne znam za vas, ali ja mislim da je "Okej znači u redu" hit pjesma. Možda bi se mogla svidjeti i bićima koja žive na ovom plavo-zelenom planetu ispred nas.

KLIMGLAVAČKO: Naravno, zakimao sam svojom glavom – da... I Elida je nastavila raketom kliziti ususret plavo-zelenom planetom iznad kojeg su lebdjeli pahuljasto bijeli oblaci.

ELIDA: I znaš što još? Mogli bismo smisliti i neke nove pjesmice, za naše nove pustolovine. To bi moglo biti nešto što radimo? Kao zumljavaње samo pjesmljavaње ili glazbljavaње.

KLIMGLAVAČKO: Da! Da! Da, Elida!

...I tko zna gdje će nas još naše putovanje odvesti. Možda stignemo i do vaše planete? A sada me ispričajte, moram ići, čujem da se Elida sprema za slijetanje za 3, 2...

ELIDA: 1!

Pada zastor.

Ali Klimglavačko proviri po zadnji put:

KLIMGLAVAČKO: Da! Da! Možete početi pljeskati sada. To radimo kad se priča završi, ne? Da?

KRAJ

**Tekst je napisan uz pomoć Association of Cultural Meeting Centers (ACCR) i Odyssey rezidencijalnog programa te La Chartreuse (Villeneuve-lez-Avignon), Centre national des ecritures du spectacle.*